

№ 37 (603) 15 вересня 2011 року

ПРОФСПІЛКОВІ

www.psv.org.ua

всеукраїнська профспілкова щотижнева газета

ВІСТІ

ЩО ВІДБУВАЄТЬСЯ?

ПЕНСІЙНИЙ ВИРОК ПІДПИСАНО

11

СПЕЦВИПУСК

ФПУ РОЗПОЧИНАЄ ПРОТЕСТНІ ДІЇ

2

Не забудьте передплатити «ПВ» на 2012 рік!

РОЗПОЧАЛАСЯ ПЕРЕДПЛАТА ЦЕНТРАЛЬНИХ ПРОФСПІЛКОВИХ ВИДАНЬ НА 2012 РІК

Як і раніше, видання широко висвітлюють діяльність Федерації профспілок України, галузевих і регіональних профспілок із захисту прав та інтересів трудящих. На шпальтах видань завжди – журналістські розслідування, дискусії, аналітика, соціальний захист, юридичні консультації, міжнародні новини, культура і спорт, конкурси та розваги.

Вартість передплати на 2012 рік не збільшилася і становить: газети «Профспілкові вісті» – 148,44 грн (передплатний індекс – 22152), журналу «Бібліотека голови профспілкового комітету» – 65,64 грн (передплатний індекс – 22909).

Передплатити видання можна в будь-якому поштовому відділенні України за «Каталогом видань України», або скориставшись послугою «Передплата ON-LINE» на корпоративному сайті ДП «Преса» www.presa.ua.

ЗАДЛЯ ВІДПОЧИНКУ ТА ЛІКУВАННЯ

В Україні збережено єдиний за своїм призначенням унікальний комплекс оздоровчих закладів Федерації профспілок України. У санаторіях, пансіонатах та будинках відпочинку по всій країні щороку проходять лікування та реабілітацію півмільйона наших громадян. З 11 млн осіб, що після тяжких хвороб, інсультів, інфарктів, травм, пройшли реабілітацію у профспілкових оздоровничих за часи незалежності нашої держави, багато (близько 1 млн осіб) повернулося до повноцінного життя і праці.

Державний санаторно-курортний комплекс упродовж останніх десятиріч було практично знищено, адже «прихватація» перетворила його на різного роду розважальні елітні комплекси. Оздоровчо-лікувальні заклади Федерації профспілок України залишаються найбільш доступними для мільйонів українців, рівень життя яких усе ще не дає їм можливості лікуватися в закордонних оздоровничих, де аналогічна реабілітація коштує в десятки разів більше.

На жаль, намагання олігархічних угруповань, місцевої влади та деяких чиновників ви-

сокого рангу увратили собі ласий шматок майна українських профспілок ніколи не припинялися. Однак ці зазіхання на профспілкове майно ще не були такими нахабними й безцеремонними, як тепер.

Нині проти Федерації профспілок України розгорнуто безпрецедентну інформаційну війну з залученням спеціалістів із «чорного» піару. Кроки ФПУ, спрямовані на збереження та оптимізацію роботи свого санаторно-курортного комплексу, перекинувшись представниками окремих ЗМІ і подаються як спроби його «розбазарювання». Правда ж полягає в тому, що за часів нинішнього керівництва ФПУ не було продано жодного квадратного метра профспілкового санаторно-курортного комплексу.

Сучасну ситуацію можна розцінювати лише як чергову рейдерську атаку з метою силою відібрати на користь олігархів та фінансово-промислових груп оздоровничі, що всі ці роки набувалися багатьма поколіннями трудящих, розвивалися за копти профспілкових внесків і вже майже століття перебувають у законній власності профспілок України.

МОЖЛИВІ НАСЛІДКИ «ПРИХВАТИЗАЦІЇ»

Що станеться, якщо Федерація профспілок України не зможе відбити чергову атаку й захистити свої санаторно-курортні заклади від спроби їх «одержавити»? Ви не встигнете й кліпнути оком, як вони опиняться у приватній власності, як це сталося з 80% державних оздоровчих закладів. Доки вони залишаються профспілковими, там відпочиватимуть та оздоровлюватимуться пересічні українці. Тільки-но їх заберуть у профспілок – жодна звичайна людина не зможе навіть потрапити на їхню територію. Прості люди там будуть присутні тільки як охоронці, водії або покоївки.

У ситуації, коли українські трудящі не мають високих зарплат, а економічний успіх нашої країни лише

жевріє на горизонті, намагання позбавити їх останньої можливості оздоровитися та відпочити за доступними цінами – неприпустимі. Чи може собі дозволити пересічний українець оздоровлення на курортах Баден-Бадена чи Куршавеля? Мабуть, ні. Водночас, маючи в своїй країні аналоги таких курортів, позбавляти людей можливості користуватися ними – не тільки незаконно, а й аморально.

Президія ФПУ звернулася до Президента України у зв'язку з незаконним втручанням прокуратури у внутрішньостатутну діяльність профспілок і сподівається, що гарант Конституції покладе на решті країні незаконним діям ГПУ, які дискредитують усю владу країни.

ЗАЯВА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

Генеральний прокурор України Віктор Пшонка під час брифінгу 8 вересня ц.р. звинуватив Федерацію профспілок України в намаганні відчуження державного майна на суму 2 млрд грн, а також у діях, до яких ФПУ зовсім не причетна.

У зв'язку з цим Федерація профспілок заявляє, що вкотре у своїх публічних заявах представники прокуратури вляються до безпідставних звинувачень, наведення неправдивих даних, перекручування фактів.

ФПУ висловлює рішучий протест звинуваченням у продажі свого майна якійсь ізраїльській фірмі і заявляє, що відчуження об'єктів власності в останні роки не проводила. Ніхто не робив ніяких кроків щодо реалізації майна. А саме це Генпрокуратура видає як свою найбільшу перемогу над злочинністю.

Відомо, що за останні три роки ФПУ не продала жодного санаторію. Тому заяви Генпрокурора не відповідають дійсності.

Суб'єктами господарювання лише вносилися пропозиції про залучення інвестицій, і в цьому немає нічого кримінального,

11 млн
трудящих
було оздоровлено за роки незалежності

в санаторіях, пансіонатах та будинках відпочинку Федерації профспілок України.

адже сам глава держави закликає до пошуку гідних інвесторів для розвитку національної економіки, в т.ч. і за кордоном.

Ми розуміємо: профспілкам України оголошено відкрити війну. Інакше як пояснити дії органів прокуратури, які в розпал оздоровчого сезону практично паралізували роботу профспілкових органів і блокували оздоровлення в санаторних, туристичних і спортивних об'єктах?

Генеральний прокурор України зробив зауваження Голові ФПУ – «вибрати правильні слова». Це не зрозуміло для жодної демократичної країни. Невже народний обранець, голова профільного Комітету Верховної Ради, лідер найчисленнішої громадської організації, просто громадянин мусить проходити ще й цензуру в ГПУ щодо вільного висловлювання та оприлюднення своєї позиції? Невже ми знову маємо 1937 рік і повернулися до часів відомого «душителя» громадянських свобод Генпрокурора СРСР Вишинського?

Дії прокуратури явно розходяться з прагненням влади України предявити до європейської спільноти, де права і свободи громадян та верховенство закону є не популярською декларацією, а змістом повсякденного життя суспільства.

Ще більше обурення спричинює втручання правоохоронних органів у статутну діяльність найбільшої в Україні профспілкової організації – ФПУ.

Уже кілька місяців тривають масові виклики на допити до правоохоронних органів, проводяться обшуки і вимки документів, безпідставно порушуються надумані кримінальні справи.

Незважаючи на звернення 6-ти міжнародних і 18-ти національних профцентрів до посадових осіб держави на підтримку ФПУ, ніяких заходів не вжито і суспільна напруга не спадає.

Виникає запитання: хто дав право Генпрокуророві України одноосібно, без суду, визначати, хто в Україні злочинець, а хто – ні, і чи є приватна власність, якщо є документи, які доводять, що ФПУ володіє майном на законних підставах. Підтвердження цьому – численні рішення судів, висновки Інституту держави і права ім. Корещокого НАН України, Національної юридичної академії України ім. Ярос-

тура спробувала їх оскаржити, але Верховний Суд України дав гідну відповідь, спираючись на закон. Він відмовив у порушенні касаційного провадження. Рішення суду остаточне і цього разу оскарженню не підлягає.

Федерація профспілок неодноразово зверталася до Президента України як глави держави та гаранта державності Конституції України з проханням покласти край безпідставному тиску силовиків на найчисленнішого профспілкового об'єднання та переслідуванню його керівництва, проте час іде, а реакції немає.

Зважаючи, що Генпрокуратура України грубо пору-

ДОВІДКА

Право на власне майно профспілки отримали ще за часів Російської імперії у 1906 році, а перші державні акти про передачу майна українським профспілкам було видано в 1919-1921 роках. Згодом право власності було підтверджене й радянською владою. Тоді ж, за радянських часів, продовжилася традиція передачі державного майна профспілкам. Та з часу здобуття Україною незалежності цю традицію не було підтримано. Навпаки, посилюється потуги з боку влади «запнути» профспілкове майно, бо державне вже все «прихватазоване».

лава Мудрого, провідних науковців, а Генеральний прокурор України вважає та публічно стверджує, що це не так.

Законність створення Федерацією профспілок України акціонерних товариств «Укрпрофоздоровниця» і «Укрпрофтур» як недержавних підприємств була підтверджена ще 1997 року двома рішеннями Вищого арбітражного суду України.

Через 10 років, у 2007 році, Генеральна прокура-

ту вимоги конвенції МОП, демократичні процедури, громадянські свободи і права власності, визначені Конституцією, Федерація профспілок України звертається до всіх профспілкових організацій, членів профспілок із проханням підтримки у боротьбі проти свавілля правоохоронних органів. Ми разом повинні покласти край безпідставним звинуваченням, виявити солідарну підтримку та захистити законні права та інтереси членів профспілок.

ВІД КОГО ТРЕБА ЗАХИЩАТИ ПРОФСПІЛКОВЕ МАЙНО?

8 вересня 2011 року було проведено брифінг Генерального прокурора України на тему: «Діяльність органів прокуратури України щодо захисту державного майна, яке знаходиться у користуванні Федерації профспілок України».

Головним інтересом Генеральної прокуратури України стали профспілкові оздоровниці, які так хочеться декому прибрати до своїх рук, оскільки це санаторії, а біля них – найкращі землі в Прикарпатті, Закарпатті та Криму. Без жодного посилання на закон очільник прокуратури безпідставно заявив, що майно профспілок є державним і передане їм лише у відання.

Видно, завдяки цьому твердженню Генеральна прокуратура України та інші правоохоронні органи вже протягом трьох місяців безцеремонно втручаються у діяльність Федерації профспілок України та її членських організацій, третирують вимогами документів, допитами, обшуками.

Хоча прокурорам відомо, що протягом десятків років оздоровниці, туристичні заклади, інші об'єкти були у повній власності профспілок і вони відкрито їх використовували для надання послуг працівникам. Державні органи видали відповідні підтвердні документи щодо прав власності.

Прийнятий 7 лютого 1991 року Закон України «Про власність» визнав професійні спілки суб'єктами права колективної власності (стаття 20) та визначив перелік об'єктів, що можуть бути у власності профспілок, а саме: майно культурно-освітнього та оздоровчого призначення, грошові кошти, акції, інші цінні папери, жилі будинки, споруди виробничого і невиробничого призначення, обладнання, устаткування, транспортні засоби та інше майно, необхідне для забезпечення діяльності, передбаченої статутами. Згідно зі статтею 28 зазначеного закону

профспілки можуть мати у власності підприємства відповідно до цілей, зазначених в їхніх статутах, і в порядку, передбаченому законодавством України.

Що стосується положень Закону України «Про підприємства, установи та організації союзного підпорядкування, шорозташовані на території України», на які посилаються органи прокуратури. У Висновку науково-правової експертизи щодо правомірності

жовтні 1990 р. на Установчому з'їзді незалежних профспілок України була проголошена незалежність профспілок України від державних і господарських органів РСР та УРСР, затверджено Положення про Федерацію незалежних профспілок, яким визначено її правовий статус як незалежної організації та встановлено, що вона стала правонаступником Української республіканської ради профспілок.

З огляду на те, що з 1991 року жоден державний орган не надав документальних підтверджених фактів наявності державної частки в об'єктах власності ФПУ, а їх у природі не існує, слід вважати, що на цей час питання власності профспілок та їх об'єднань повністю врегульоване на законодавчому рівні.

Так, згідно із статтею 21 Закону України «Про об'єднання громадян» об'єднання громадян може

законом. Громадські організації також мають право на майно та кошти, набуті в результаті господарської та іншої комерційної діяльності створених ними господарських установ та організацій, заснованих підприємств.

Такі ж норми містяться у статті 34 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», в якій установлено право профспілок, їх об'єднань мати у власності кошти та інше майно, необхідне для здійснення їхньої статутної діяльності, у тому числі право власності на майно та кошти, набуті в результаті господарської діяльності створених ними підприємств та організацій, визначено інші підстави виникнення права власності на майно та право розпорядження ним.

Слід наголосити, що згідно із зазначеною статтею позбавлення профспілок права власності, а також права володіння та користування майном, переданим їм у господарське відання, може мати місце лише за рішенням суду на підставах, визначених законом.

Аналогічної позиції дотримується Конституційний Суд України, який у своєму рішенні від 11 листопада 2004 року № 16-рп/2004 щодо захисту права власності організації споживчої кооперації (спорідненої з профспілковою формою власності) зазначив, що право власності споживчої кооперації, набутого незалежно від часу і на не заборонених законом підставах, охороняється законом і підлягає державному захисту на рівні з правами інших суб'єктів права власності.

Таким чином, фахівці державних і незалежних правових інституцій на вели більш ніж достат-

“
Численні рішення судів і висновки наукових експертів однозначно підтверджують, що майно перебуває у повній власності профспілок на законних підставах, а тому всі дії прокуратури і правоохоронних органів – незаконні.

КОРОТКО ПРО ГОЛОВНЕ

Перші державні акти про передачу майна українським профспілкам були видані в 1919–1921 роках. Майно передавалося безплатно, у виключне володіння без права його вилучення навіть у військовий час. Перехід на повне самофінансування за рахунок членських внесків, які були введені з 1 січня 1938 року, та інших власних коштів стали першими ознаками незалежності профспілок від держави. Згодом права в повному обсязі, в тому числі право мати власне відокремлене (балансове) майно, майнові права, укладати угоди, бути позивачем і відповідачем у судах, створювати підприємства та господарські товариства профспілок, були закріплені Основами цивільного законодавства Союзу РСР та союзних республік, прийнятими у 1961 році, та Цивільним кодексом УРСР, введеним у дію з 1 січня 1964 року. Відповідно до статті 24 Цивільного кодексу УРСР профспілки як громадські організації мали статус юридичної особи, відокремлене майно і самостійний баланс та здійснювали свої права через свої виборні органи. Право власності профспілкових організацій було закріплене Законом РСР «Про громадські об'єднання» від 9 жовтня 1990 року та Законом РСР «Про професійні спілки, права і гарантії їхньої діяльності» від 10 грудня 1990 року.

вимог органів держави до Федерації профспілок України та її членських організацій щодо майна, набутого в порядку правонаступництва від Укрпрофради та Загальної конфедерації профспілок РСР, затвердженого Радою науково-правових експертів при Інституті держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, зазначено, що норми цього закону не можуть поширюватися на профспілки України та їхнє майно, оскільки ще в

Отже, на момент набуття чинності Закону України «Про підприємства, установи та організації союзного підпорядкування, шорозташовані на території України» – 10 вересня 1991 р. – Федерація незалежних профспілок України як правонаступник Української республіканської ради профспілок та її майно не були об'єктами союзного підпорядкування, а тому не могли стати державною власністю.

мати у власності кошти та інше майно, необхідне для здійснення його статутної діяльності. Об'єднання громадян набуває права власності на кошти та інше майно, передане йому засновниками, членами (учасниками) або державою, набутого від вступних та членських внесків, пожертвуване громадянами, підприємствами, установами та організаціями, а також на майно, придбане за власні кошти чи на інших підставах, не заборонених

нього юридичних підстав вважати, що Федерація профспілок України стала суб'єктом права власності профспілкового майна на законних підставах, тобто є законним власником.

Отже з урахуванням принципу верховенства права та дотримання законності висування майнових претензій до Федерації профспілок України всі спроби «повернути» силою шляхом санаторії у володіння держави є незаконними і безперспективними, оскільки права законного власника надійно захищені Конституцією України.

На жаль, як зрозуміло зі слів оратора, не все в Україні вирішується за законом, у тому числі й Генеральною прокуратурою України.

Ось про яку правду забув сказати на брифінгу Генеральний прокурор України.

СПЕЦВИПУСК. УХВАЛИ СУДІВ

ВИЩИЙ АРБІТРАЖНИЙ СУД УКРАЇНИ

Витяг

ПОСТАНОВА ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

14.06.1997 р.

04-1/ЦА 137/7-7/30

Судова колегія з перегляду рішень, ухвал, постанов Вищого арбітражного суду України у складі:

Заступника голови **А. Осетинського**
Судді **Є. Борденюк**

Розглянула заяву **відповідно до ст. 92 АПК України**
Про перевірку рішення (постанови, ухвали) від 20.01.97
судової колегії з розгляду спорів Вищого арбітражного
суду України

У справі

№ 137/7

За позовом
До

Фонду державного майна України

Федерації профспілок України

Фонду соціального страхування України

АТ «Укрпрофоздоровниця»

про визнання недійсними установчих документів.

Суддя судової колегії з розгляду спорів Вищого арбітражного суду України І. Шицький рішенням від 20.01.97 у позові відмовив.

Майно, яке перебувало у віданні ВЦРПС і розташоване на території України, після проголошення незалежності України перейшло до Укрпрофради, правонаступником якої є Рада Федерації незалежних профспілок України, згідно з Постановою Верховної Ради України від 10.04.92 «Про майнові комплекси і фінансові ресурси громадських організацій колишнього СРСР, розташованих на території України». Згідно з п. 7 ст. 92 Конституції України правовий режим власності визначається виключно законами України. Спеціальний закон не прийнятий до цього часу. Згідно з постановою Верховної Ради України від 10.04.92 «Про майнові комплекси і фінансові ресурси громадських організацій колишнього СРСР, розташованих на території України», до визначення правонаступників загальносоюзних громадських організацій колишнього СРСР майно та фінансові ресурси розташованих на території України підприємств, установ та об'єктів, що перебували у віданні центральних органів цих організацій тимчасово передано Фонду державного майна України.

Як значає сам позивач у позовній заяві (с. 2), до статутного фонду АТ «Укрпрофоздоровниця» були передані санаторно-курортні заклади, що перебували у віданні «Укрпрофради» і діяли в системі підприємств Української республіканської ради з управління курортами профспілок. Ця ж обставина підтверджується постановою Ради Міністрів Української РСР від 23.04.60 року № 606 «Про передачу профспілкам санаторіїв і будинків відпочинку Міністерства охорони здоров'я УРСР», якою у відання Української республіканської ради профспілок безплатно передані від Міністерства охорони здоров'я УРСР санаторії, будинки відпочинку і пансіонати за переліком.

Таким чином, майно, яке передане Укрпрофаді відповідно до постанови Ради Міністрів УРСР від 23.04.60 і згодом увійшло до статутного фонду АТ «Укрпрофоздоровниця», не перебувало у віданні ВЦРПС і на нього не поширюється дія постанови Верховної Ради України від 10.04.92 р.

ВИЩИЙ АРБІТРАЖНИЙ СУД УКРАЇНИ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ РІШЕННЯ

20.01.97

Київ

Справа № 137/7

За позовом Фонду державного майна України до Федерації профспілок України, Фонду соціального страхування України, АТ «Укрпрофоздоровниця» про визнання недійсними установчих документів Колегія в складі: головуєчий суддя Шицький І. Б. Представники: суддя Подоляк О. А. суддя Васишак І. М.

Від позивача Салата О. О. – гол. юрисконсульт;

РФПУ – Носенко А. М. – представник;

Фонд – Носенко А. М. – представник.

Від відповідача АТ – Дзера О. В. – юр., Шандалесова Н. В. – заст. нач. управл., Колесник Е. О. – заст. голови правління.

СУТЬ СПОРУ: заявлені позовні вимоги про визнання недійсними установчих документів Акціонерного товариства «Укрпрофоздоровниця» з тих мотивів, що майно, на якому створене акціонерне товариство, не належало його засновнику Федерації профспілок України. Органом управління цим майном є позивач, оскільки воно належало загальносоюзній громадській організації колишнього Союзу РСР.

Відповідачі проти позову заперечують, посилаючись на незаконність вимог.

Клопотання про відкладення розгляду справи відхилені за безпідставністю.

Дослідивши матеріали справи, пояснення представників позивача та відповідачів, арбітражний суд встановив наступне.

Постановою Ради Міністрів УРСР № 606 від 23.04.60 року «Про передачу профспілкам санаторіїв і будинків відпочинку Міністерства охорони здоров'я УРСР» Українській республіканській Раді профспілок передано у відання безоплатно санаторії, будинки відпочинку та пансіонати, які раніше знаходилися у віданні Міністерства охорони здоров'я. Ці заклади знаходилися в складі Української республіканської ради по управлінню курортами профспілок. 22.11.91 президія Ради Федерації незалежних профспілок України прийняла постанову № П-11-1 про створення на їх базі АТ «Укрпрофоздоровниця».

4 грудня 1991 року Рада Федерації незалежних профспілок України та Фонд соціального страхування України уклали установчий договір про створення на базі санаторно-курортних закладів і організацій Української республіканської ради по управлінню курортами профспілок Акціонерного товариства «Укрпрофоздоровниця». Засновники затвердили Статут АТ, який зареєстрований рішенням № 971 від 23.12.91 Ленінського райвиконкому м. Києва і 25.05.95 перереєстровано в новій редакції. Товариство має закритий тип.

ВЕРХОВНИЙ СУД УКРАЇНИ

УХВАЛА ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

22 листопада 2007 року

м. Київ

Колегія суддів Верховного Суду України в складі:

Головуючого:

Барбари В. П.,

суддів:

Потильчака О. І., Черногуза Ф. Ф.,

розглянувши касаційне подання Генерального прокурора України на постанову Вищого арбітражного суду України від 17 червня 1997 року в справі за позовом Фонду державного майна України до Федерації профспілок України, Фонду соціального страхування України, акціонерного товариства «Укрпрофоздоровниця» про визнання недійсними установчих документів,

встановила:

Рішенням Вищого арбітражного суду України від 20 січня 1997 року в позові відмовлено.

Постановою Вищого арбітражного суду України від 17 червня 1997 року зазначене рішення залишено без змін.

Згідно з установчим Договором та статуту до статутного фонду товариства передано основні фонди і оборотні кошти санаторно-курортних закладів, підприємств і організацій профспілок вартістю 1 033 584 тис. руб. і внесок Фонду соціального страхування в сумі 55 800 000 руб.

Установчий договір і статут відповідають вимогам ст.ст. 1–4, 24–40 Закону України «Про господарські товариства» та Закону України «Про підприємство». Постановою Верховної Ради України від 10.04.92 «Про майнові комплекси і фінансові ресурси громадських організацій колишнього СРСР, розташованих на території України» передбачалося визначення правонаступників загальносоюзних громадських організацій колишнього СРСР передати тимчасово Фонду державного майна України майно і фінансові ресурси розташованих на території України підприємств, установ, об'єктів, що перебували у віданні центральних органів цих організацій, а Постановою від 04.02.94 «Про майно загальносоюзних громадських організацій колишнього Союзу РСР» передбачено, що тимчасово до законодавчого визначення суб'єктів права власності зазначеного майна воно є загальнодержавною власністю. Склад такого майна на час вирішення даного спору позивачем не встановлений.

Майно, на базі якого створене АТ, передано Радою Міністрів УРСР Укрпрофаді, правонаступником якої є Рада Федерації незалежних профспілок України, що вбачається з установчих документів профспілкового об'єднання. Оскільки це майно не передавалося у відання ВЦРПС, то на нього не може поширюватися дія названих постанов Верховної Ради України. Вказане майно з моменту його передачі профспілкам у встановленому порядку державою не вилучалося. Право профспілок на володіння, користування і розпорядження цим майном не оспорене, а тому відповідно до ст.ст. 28, 48, 49 Закону України «Про власність» є правомірним. Крім того, згідно зі ст. 92 п. 7 Конституції України правовий режим власності визначається виключно законами України. Спеціальний закон, який регулює правовий режим майна загальносоюзних громадянських організацій колишнього Союзу РСР, не прийнятий до даного часу. Законні обмеження для створення відповідачами на базі санаторного майна акціонерного товариства відсутні.

За таких обставин арбітражний суд вважає, що Акціонерне товариство «Укрпрофоздоровниця» створене законно, підстав для визнання установчого договору про його створення та статуту АТ недійсними немає. Посилання позивача на те, що він є органом управління майна АТ, не ґрунтуються на законі і суперечать фактичним обставинам справи та закону.

Тому в позові слід відмовити.

Виходячи з викладеного, керуючись ст.ст. 82–84 АПК України, арбітражний суд,

вирішив:

в позові відмовити.

Головуючий, суддя

суддя

суддя

І. Шицький

О. Подоляк

І. Васишак

У касаційному поданні ставиться питання про скасування зазначеної постанови з мотивів її невідповідності рішенням Верховного Суду України з питань застосування норм матеріального права, норм матеріального та процесуального права, а також різного застосування Вищим господарським судом України одного й того ж положення закону в аналогічних справах.

Обговоривши доводи касаційного подання та дослідивши матеріали справи, судді не надали згоди на порушення касаційного провадження у даній справі. Керуючись ст.ст. 111¹⁵, 111¹⁷ Господарського процесуального кодексу України, колегія суддів

ухвалила:

Відмовити у порушенні касаційного провадження з перегляду постанови Вищого арбітражного суду України від 17 червня 1997 року в справі № 041/18А-137/7-7/30. Ухвала остаточна та оскарженню не підлягає.

Головуючий

Судді:

Обмеження на ведення фінансових справ ФПУ не сумісні ані з принципом свободи організації, який проголошується у Конвенціях МОП, ані з правами власності – згідно з Протоколом до Європейської конвенції з прав людини і фундаментальних свобод.

МАРГАРИТА ТУХ,
ЮРИСТ МІЖНАРОДНОЇ
КОНФЕДЕРАЦІЇ ВІЛЬНИХ
ПРОФСПІЛОК (БРЮССЕЛЬ)

ІЗ НАУКОВО-ПРАВОВОГО ВИСНОВКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЮРИДИЧНОЇ АКАДЕМІЇ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

(травень 2007 року)

«Будучи власником, ФПУ згідно зі ст. 319 та 320 ЦК вправі використовувати своє майно на власний розсуд, у тому числі для здійснення підприємницької діяльності. Наслідком реалізації цього права стало створення в 1991 р. АТ «Укрпрофоздоровниця» та АТ «Укрпрофтур», до яких ФПУ було передано майно. Не зважаючи на це, Українська держава продовжує не визнавати за ФПУ право власності, а тому – неправомірність розпорядження майном колишніх загальносоюзних громадських організацій (профспілок). У Законі «Про мораторій...» при цьому вказується, що це майно встановлено протягом багатьох років за рахунок засобів держави, підприємств і трудящих. Очевидно, ця фраза свідчить про віднесення спірного майна до державної власності.

«По-перше, держава порушує судові рішення. І такі її дії є неправомірними. По-друге, державі слід довести, що профспілки СРСР не мали права власності на своє майно, котре продовжувало залишатися в державній власності, не зважаючи на те, що воно передавалося профспілкам. По-третє, це доведення має відбуватися в судовому порядку, оскільки має місце спір про право. Втім, судовий порядок вже вичерпав себе, і були прийняті відповідні рішення, про які йшлося вище. По-четверте, метою прийняття Закону «Про мораторій...» є ще одна спроба довести наявність у держави права на майно профспілок колишнього СРСР, задля чого держава вважає за можливе нехтувати рішеннями судів і встановити це право за допомогою КМУ, тобто свого ж державного органу, який зобов'язаний для цього створити робочу комісію, що фактично приречена вже тепер прийняти те рішення, яке вважає правильним держава. Це свідчить про те, що які б рішення і коли б не приймали суди, держава вважає вправі їх не визнавати і не виконувати. По-п'яте, вище були наве-

дені формальні підстави для розуміння Закону «Про мораторій...» як неправового. Їх абсолютно достатньо для висловленого твердження.

«Профспілки хоч і є власниками, але майно, що їм належить, використовується для такого широкого загалу, який майже дорівнює поняттю український народ. Що державна власність подається з політико-теоретичних асід як загальнонародна, що власність профспілок не багато уступає цьому розумінню. Різниця в тому, що державною власністю управляють державні органи, а власністю профспілок – їхні органи. Втім, від цього сутність і призначення останньої не змінюються – вона обслуговує те широке коло осіб, які використовують профспілкові майно за призначенням – відпочивають, лікуються тощо. Тому стверджувати, що це майно створювалося всіма трудящими, а використовується невеликим колом – навряд чи вірно. Інша справа – кому належать надходження від цього використання.

«Українська держава своїми діями щодо профспілкового майна та до майна акціонерних товариств, яким воно було передане, фактично не дотримувалася цих приписів цивільних законів. Вона діє в цивільних правовідносинах як владний суб'єкт, що порушує зазначені норми. Крім того, своїми діями вона порушує ст.14 ЦПК, якою встановлюється обов'язковість судових рішень.

«Держава не вправі втручатися у здійснення власником своїх прав. Майно українських профспілок, в тому числі передане ними до статутних капіталів акціонерних товариств, що було визнано правомірним в судовому порядку, державі не належить, а значить, її інвентаризувати його держава не вправі... В цілому таке становище не може вважатися прийнятним для держави, яка вважає себе правовою.

«Аналізуючи з точки зору конституційних принципів майнові претензії, які висувають органи державної влади до Федерації профспілок України та її членських організацій щодо майна, набутого в порядку правонаступництва від Укрпрофради та Загальної конфедерації профспілок СРСР з посиленням на окремі нормативно-правові акти, слід зробити висновок, що такі претензії не відповідають вказаним принципам. Так, приміром, у 1956 р. на підставі постанови Ради Міністрів УРСР № 433 «Про поліпшення роботи санаторіїв і будинків відпочинку» від профспілок виділялися всі санаторії та будинки відпочинку, які були профспілковою власністю, і передавалися державним органам. У 1960 р. спостерігався зворотний рух. У зв'язку з неефективним використанням цього майна Радою Міністрів УРСР була прийнята постанова № 606 «Про передачу профспілкам санаторіїв та будинків відпочинку Міністерства охорони здоров'я УРСР», на підставі якого останнє було зобов'язане передати Українській республіканській Раді профспілок санаторії та будинки відпочинку згідно з переліком.

«Як впливає з наукових досліджень, іще на першому етапі формування профспілкової системи СРСР у 1922–1937 рр. профспілки визнавалися власниками належного їм майна.

Крім того, відповідно до ст. 8 Конституції України, закони України повинні відповідати Конституції. Якщо ж зазначений закон буде тлумачитися таким чином, що передане у відання профспілок майно інших суб'єктів права не є

власністю перших, то це буде суперечити ст. 3 Конституції, яка визнає, що права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Остання, як зазначив Конституційний Суд України у своєму рішенні від 18.10.2000 р. (справа № 1-36/2000), при регулюванні суспільних відносин за участю профспілок повинна це здійснювати тією мірою, якою необхідно для забезпечення представництва і захисту інтересів трудящих, успішного функціонування профспілок. Позбавлення профспілок їх майна буде прямим порушенням зазначеного принципу.

«Із звернення на проведення науково-правової експертизи вбачається, що у якості підстав для висування претензій до профспілок органами державної влади України використовуються положення ЗУ «Про підприємства, установи та організації союзного підпорядкування, що розташовані на території України» від 10 вересня 1991 р., Постанови Верховної Ради України від 10 квітня 1992 р. та від 4 лютого 1994 р. З цього приводу необхідно звернути увагу на таке.

У теорії права аксіоматичним є положення щодо визначення меж дії нормативно-правових актів залежно від часу (час набуття їх чинності та припинення), кола осіб, на яких вони поширюються, та території (простору) їх дії. За звичайним правом нормативно-правові акти не мають зворотної сили. Це положення закріплено у Конституції України (ст. 58). Протилежні випадки, коли законодавчі акти мають зворотну силу, розглядаються теорією та практикою як винятки. Зазвичай це відбувається у випадку, коли мова йде про пом'якшення

ІЗ ВИСНОВКУ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ПРИ ІНСТИТУТІ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ІМ. В. М. КОРЕЦЬКОГО НАН УКРАЇНИ (серпень 2011 року)

юридичної відповідальності особи. Розглядаючи з зазначеної точки зору Закон України «Про підприємства, установи та організації союзного підпорядкування, що розташовані на території України» слід зробити висновок, що його дія поширюється на правовідносини, які виникли після його прийняття, оскільки відсутня вказівка про його зворотну силу. Так, зокрема у ст. 10 Закону зафіксовано, що останній набирає чинності з дня прийняття, тобто 10 вересня 1991 року.

У ст. 1 зазначеного Закону йдеться про те, що майно та фінансові ресурси підприємств, установ та організацій та інших об'єктів союзного підпорядкування, розташованих на території України, є державною власністю. Зазначена норма закону не може поширюватися на профспілки України та їх майно, оскільки ще у жовтні 1990 р. на Установчому з'їзді незалежних профспілок України була проголошена незалежність профспілок України від державних і господарських органів СРСР та УРСР, затверджене Положення про Федерацію незалежних профспілок, яким було визначено її правовий статус як незалежної організації та визначено, що вона стала правонаступником Української республіканської ради профспілок (ст.ст. 2, 26).

Таким чином, на момент набуття чинності Закону України «Про підприємства, установи та організації союзного підпорядкування, що розташовані на території України» – 10 вересня 1991 р. ФПУ як правонаступник Української республіканської ради профспілок та їх майно не були об'єктами союзного підпорядкування, а тому не могли стати державною власністю. Тобто за колом осіб, щодо яких діяв вище-

зазначений закон, він не поширювався на Федерацію незалежних профспілок України.

Не могло стати державною власністю майно українських профспілок також з причини проголошення у Декларації про державний суверенітет України обов'язку новоствореної української держави забезпечувати захист усіх форм власності (розділ 6), однією з яких, згідно Конституції України 1978 р., була профспілкова власність (ст. 10).

«Таким чином, узагальнюючи все вищевикладене, можна зробити висновок, що в органів держави як з точки зору верховенства права, так і з точки зору дотримання принципу законності немає правових підстав для висування майнових претензій до Федерації профспілок України та її членських організацій щодо майна, набутого в порядку правонаступництва від Укрпрофради та Загальної конфедерації профспілок СРСР.

І більш того. Як зазначалося раніше, з розпадом Радянського Союзу та зміною економічної системи в Україні відбулася індивідуалізація власності в межах існуючих тоді форм: державної, кооперативної, колгоспно-кооперативної та профспілкової і власності громадських організацій. І спроби позбавлення власності одного з колишніх суб'єктів, зокрема профспілок, можуть бути ідентифіковані лише як її націоналізація (примусове відчуження), що з огляду на ст. 41 Конституції України передбачає попереднє і повне відшкодування її вартості. Але зазначене буде порушенням численних міжнародних конвенцій, які гарантують профспілкам свободу діяльності, що, в свою чергу, означає порушення державною владою України взятого на себе зобов'язання утримуватися від будь-якого втручання, здатного обмежити це право профспілок або перешкодити його законному здійсненню (ст. 3 Конвенції про свободу асоціації та захист права на об'єднання)».

«Визнання державою права профспілок на майно, яким вони правомірно володіють уже понад 20 років, як матеріальної гарантії здійснення права громадян на їх об'єднання має бути гарантією дотримання з боку її конституційних принципів щодо утвердження та забезпечення прав і свобод людини як головного обов'язку держави.

ОППОНЕНТАМ ВАСИЛИЯ ХАРЫ НЕ УДАТСЯ СМЕСТИТЬ ЕГО С ДОЛЖНОСТИ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ ФЕДЕРАЦИИ ПРОФСОЮЗОВ УКРАИНЫ

Об этом «Новому Региону» заявил Евгений Бондаренко, глава Донецкой организации профсоюза угольщиков.

«Попытки сместить Хару связаны с тем, что в Федерации профсоюзов Украины еще осталось то, чем хотят поуроководить», – сказал он. Бондаренко отметил, что Харе приходится защищать ФПУ от давления силовых органов, которые провели обыски в центральном киевском офисе профсоюзов. «Разве можно представить, чтобы где-то еще в офисе профсоюзов устраивали обыски, парализовали работу организации? Это методы давления», – считает собеседник агентства. «Я считаю, что Хара на своем месте. Он очень опытный. Работает много лет. Пользуется авторитетом. Он пытается усилить дисциплину в Федерации, ведь любое войско сильно только когда есть единство. Сегодня видна боевитость организации», – подчеркнул Бондаренко. «В доказательство могу

привести последние события, связанные с изменением пенсионного законодательства. Профсоюзы формируют конструктивную оппозицию. Мы не просто отвергаем, а предлагаем такой компромисс, такие изменения, которые бы удовлетворяли и государство, и трудящихся», – пояснил собеседник агентства.

ПРОФСОЮЗ ХЕРСОНСКОГО МОРПОРТА: ВАСИЛИЯ ХАРУ ПЫТАЮТСЯ СМЕСТИТЬ С ЦЕЛЬЮ ДЕРИБАНА ИМУЩЕСТВА

Слухи о попытках сместить Василия Хару с должности председателя Федерации профсоюзов Украины связаны с планами по масштабному перераспределению профсоюзных здравниц и санаториев.

Об этом «Новому Региону» заявил Валерий Тернавский, председатель профсоюзного комитета Херсонского морского порта. «Есть определенная группа людей, которая хочет поставить на место Хару человека, который бы распорядился профсоюзным имуществом с выгодой для конкретной группировки», – сказал Тернавский. «За время работы на должности председателя Хару не допустил отчуждения профсоюзного имущества на одну копейку», – добавил он. «Судя по активности организаторов рейдерской атаки на профсоюзы, видно, что за попыткой захвата имущества стоят люди, у которых есть большой фи-

нансовый ресурс. Кампания по дискредитации Хары постоянно подогревается и хорошо оплачивается», – констатировал Тернавский. «Хара – человек принципиальный, требовательный, он является настоящим профсоюзным лидером. Большой его плюс – в статусе депутата. Он не боится идти на конфликт с прокуратурой. Это человек, который может говорить и с простым рабочим, и с министром, и с президентом», – резюмировал глава профкома Херсонского порта.

МИХАИЛ РЯБОВ,
ИНФОРМАЦИОННОЕ
АГЕНТСТВО «НОВЫЙ
РЕГИОН»

Вызвало сенсацию сообщение в СМИ об обыске в помещении Федерации профсоюзов Украины. Мол, вот она, длань закона, распростершаяся над коррупционером. Незвизрая на то что председатель ФПУ Василий Хара является народным депутатом от Партии регионов, власть готова искать коррупционеров в его ведомстве. Но это только витрина, созданная для забалтывания сути противоречий.

ОТНЯТЬ И ПОДЕЛИТЬ

С о стороны самих профсоюзов к Василию Харе есть масса вопросов как идеологических, так и касающихся непосредственной работы профсоюзных организаций. Но в данном случае вопрос сугубо имущественный. Ни один из фактов, инкриминированных председателю ФПУ, так и не подтвердился, но общая риторика подконтрольных власти СМИ уже вынесла приговор Харе – виновен.

Характерно, что в отечественных масс-медиа уже появилась информация о том, что председателя Федерации профсоюзов Украины Василия Хару на этом посту может сменить экс-глава Фонда госимущества Валентина Семенович Самосенко. Информация, правда, была сразу опровергнута, но тем не менее ясно, что здесь произошла, как говорится, «ошибка по Фрейду» – именно Фонд госимущества кровно заинтересован в свершившемся «наезде» на Федерацию. У государства вновь заканчиваются деньги. Поскольку всю свою собственность оно уже продало, а то и раздало в частные зарубежные руки, ни-

каких иных источников дохода у него не осталось, кроме как отнять ее у тех, кто с ней обошелся после развала СССР более рачительно. Тут и пришла идея, ударив по ФПУ, отнять собственность профсоюзов, разумеется, с целью дальнейшей продажи и сиюминутного наполнения бюджета.

«Целью данной акции налоговиков был не Хара как таковой, – говорит член президиума ПФУ и глава Днепропетровского обкома профсоюзов металлургов Василий Шевченко. – Главной мишенью являются пансионаты и дома отдыха профсоюзов, которые пока занимают оздоровлением простых рабочих, а не приносят прибыль для конгломерата нашей олигархии. Что же касается проблем наполнения бюджета страны, то здесь у нашей власти особый подход. С одной стороны, в июне нашим олигархам списывают долги в размере четырех миллиардов, с другой – ищут, что еще этим олигархам продать из остатков общественной собственности».

Есть еще одна сторона этого дела. В последнее время в ряде отраслевых

профсоюзов стали происходить значительные изменения в работе. Не секрет, что многие из «карманных» профкомов и сейчас больше служат интересам собственника, нежели защищают рабочих. Но последние события, в частности массовые выступления профсоюзов металлургов и горняков, а также ряда других отраслевых профсоюзов во время принятия пенсионной реформы, показали, что большая часть профкомов уже не желает мириться как со статусом «карманных», так и с политикой государства по затягиванию экономической усадки на шее рабочих. Показательный демарш власти по обыску офисов ФПУ стал своеобразным предупреждением профсоюзам накануне готовящейся трудовой реформы. Как известно, профсоюзы резко выступают против целого ряда положений, которые правительством пытаются внести в новый Трудовой кодекс.

Демонстративно в ходе обыска, нарушив целый ряд процессуальных норм, власть, по словам Василия Шевченко, пытается элементарно запугать профсоюзы. «Что касается лич-

ности самого председателя Федерации Василия Хары, то у него есть свои враги и внутри ФПУ. На мой взгляд, сейчас некоторые просто пытаются на его место поставить более послушного человека и под шумок всех этих процессов прикарманить часть профсоюзной собственности», – сказал лидер Днепропетровского профсоюза металлургов.

На днях прошло заседание президиума Федерации профсоюзов Украины, на котором обсуждалась сложившаяся ситуация, а по факту незаконного обыска с нарушением норм действующего законодательства подан иск в суд. Также Василий Шевченко подчеркнул, что порядок работы профсоюзов и их членских организаций – это внутреннее дело членов профсоюза, куда не следует вмешиваться налоговикам.

«Сейчас мы работаем в обычном режиме, но, думаю, с началом работы Верховной Рады многое может поменяться. Думаю, нас ждет довольно жаркая осень», – подытожил Василий Шевченко.

ВИТАЛИЙ СВОБОДИН,
«РАБОЧАЯ ГАЗЕТА»

ПРИХОЖАНЕ МОНАСТЫРЯ В КРЫМУ СОБРАЛИ 6 ТЫСЯЧ ПОДПИСЕЙ В ПОДДЕРЖКУ В. ХАРЫ

Прихожане Свято-Успенского монастыря, расположенного в Бахчисарае, собрали более 6 тысяч подписей в поддержку действий Василия Хары на посту председателя Федерации профсоюзов Украины.

Подписи вместе с открытым обращением направлены в адрес Администрации Президента Украины. «В июле 2001 года по инициативе и благодаря поддержке антиправославных сил был приостановлен акт на землю Бахчисарайского Свято-Успенского монастыря. Василий Георгиевич активно включился в борьбу за отмену этого неправомерного решения. И только при его помощи, личном участии, активной позиции и руководстве мы смогли восстановить акт на землю Бахчисарайского монастыря», – говорится в документе. С тех пор, поддерживается в обращении, В. Хара «принимает самое активное участие во всех вопросах по возрождению и отстаиванию интересов Бахчисарайского Свято-Успенского монастыря».

«В настоящее время нам очень больно наблюдать... травлю и преследование уважаемого нами человека – Хары Василия Георгиеви-

ча. Мы очень просим разобраться в сложившейся ситуации, остановить преследование и травлю. И мы надеемся, что лица, организовавшие все это, понесут заслуженное наказание», – заявляют авторы обращения к Виктору Януковичу. Как сообщил «Новый Регион», Федерация профсоюзов Украины уже несколько месяцев подвергается давлению силовых структур. Представители профсоюзов полагают, что силовики действуют в интересах рейдеров, а заказчиками этой атаки могут быть бизнес-структуры высших руководителей Украины. Собеседник агентства подчеркнул, что, по задумке рейдеров, самые лакомые санатории, принадлежащие профсоюзам, должны быть выставлены на приватизацию, а затем проданы заказчиком рейдерской атаки. В случае реализации этого плана Украина может потерять ряд уникальных санаториев, где еще с советских времен оказывается медицинская помощь и проводятся курсы реабилитации.

ВИКТОР ОРЛОВ,
ИНФОРМАЦИОННОЕ
АГЕНТСТВО «НОВЫЙ
РЕГИОН»

ВРАНЬЕ И ПРОВОКАЦИИ – ГЛАВНЫЕ МЕТОДЫ РАБОТЫ ГЕНПРОКУРАТУРЫ

26 августа сотрудники налоговой милиции провели обыски и допросы в здании Федерации профсоюзов на площади Независимости в Киеве.

В этой связи председатель Федерации профсоюзов Украины (ФПУ), народный депутат от Партии регионов Василий Хара заявил о попытке власти «раздробить» организацию. «Сделать ее беззубой, безликой. С тем, чтобы можно было творить «чудеса» на территории Украины и чтобы никому было огрызаться», – сказал Василий Хара. По его словам, налоговики хотели изъять внутренние документы ФПУ, что категорически запрещено Конституцией и законом о

профсоюзах. «Тут вопросы в основном касаются имущества. Имущественные вопросы решаются в частном акционерном обществе. ФПУ принимает решение о целесообразности или нецелесообразности использования того или иного объекта. Поэтому изъятие документов – профсоюзных протоколов – является грубейшим нарушением закона», – подчеркнул В. Хара.

**«УКРАИНСКАЯ ПРАВДА»,
«НОВОСТИ.DN.UA»**

Кому-то очень хочется поссорить председателя ФПУ Василия Хару с Президентом Украины Виктором Януковичем и вбить клин в их многолетние конструктивные и деловые отношения. Кому? Вопрос серьезный и требующий длительного анализа... Однако хотелось бы обратиться к фактам и расставить точки над «i» в некоторых материалах. Тем более, когда речь идет о передергивании фактов, однобокой их трактовке в своих интересах и выдергивании из контекста цитат, выгодных авторам.

«НЕ ВЫДАВАЙТЕ ЖЕЛАЕМОЕ ЗА ДЕЙСТВИТЕЛЬНОЕ, ГОСПОДА...»

Итак, обратимся к текстам. 2 сентября на «Фразе» появилась информация о том, что Хара якобы выдвигает ультиматум Януковичу. Кому-то, наверное, очень хотелось бы, чтобы дела обстояли именно так. И, видимо, есть большое желание вбить клин между членами Партии регионов незадолго до старта парламентских выборов. А может быть, просто есть кто-то внутри партии, затеявший «свою игру»... О которой, скорее всего, неведомо Президенту. Но то, что незаконные налоговые проверки стартовали одновременно с соответствующей кампанией в прессе, говорит о том, что кому-то очень не дает покоя, что в ФПУ появились новые молодые реформаторы. А Василий Хара не выдвигает никаких ультиматумов, а наоборот, обращается к Президенту, информируя его о незаконности проверок, и просит помочь разобраться в ситуации. Все здравомыслящие люди могут убедиться в этом лично, прочитав его интервью на официальном сайте ФПУ (www.fpsu.org.ua).

...Так где же, скажите, там ультиматум Президенту? Явно кто-то пытается выдать желаемое за действительное в угоду тем, кто очень бы хотел поссорить Хару с Президентом.

Хотелось бы полностью привести цитату из уже вышеупомянутого интервью, так как именно она раскрывает суть того, с

чем Хара хочет достучаться до Президента. А вы, уважаемые читатели, уже сами делайте выводы, ультиматум это или нет: «ФПУ дійсно є одним з головних соціальних партнерів держави і роботодавців в Україні і достойно виконує цю функцію. Прикро, що держава дозволяє собі удавати виводи, ультиматуми з соціальних партнерів такі не порядні дії. Так, ми з першого дня неправомірних дій Генеральної прокуратури неодноразово зверталися до Президента. 26 серпня ФПУ в черговий раз звернулася до Глави держави. Проте у мене є припущення, що Адміністрація Президента не ставить до відома Віктора Федоровича про зміст звернень, з якими ми до нього звертаємося. Я впевнений, якби він знав про них, він би припинив усі ті спроби та дії, що знеславляють його як Главу держави».

И, наконец: «Так проти кого працюють ці люди, які переслідують Федерацію? Не стільки проти Федерації, скільки проти Президента. І це слід чітко усвідомлювати. Я впевнений, що як тільки до Віктора Федоровича у повному обсязі дійде інформація стосовно того, що відбувається, він обов'язково поставить жорстку крапку у вирішенні цього питання».

Ну что, похоже это на ультиматум или, скорее, это обращение к Главе государства, партийному соратнику и Гаранту Конституции, наконец, воззвание с просьбой вмешаться и навести порядок? Ведь

ФПУ – организация, объединяющая 8 миллионов (!) членов. А это большая сила, трудящиеся, которые платят налоги, электорат, наконец. Вот почему Василий Хара просит Президента изучить ситуацию и вмешаться в нее. И речь, конечно, ни о каких ультиматумах не идет.

Далее, почему в новости приведена цитата Хары: «Все эти действия выталкивают ФПУ из сферы социального диалога в жесткую оппозицию» и нет другой цитаты, расположенной тут же: «Так против кого работают ці люди, які переслідують Федерацію? Не стільки проти Федерації, скільки проти Президента. І це слід чітко усвідомлювати. Я впевнений, що як тільки до Віктора Федоровича у повному обсязі дійде інформація стосовно того, що відбувається, він обов'язково поставить жорстку крапку у вирішенні цього питання».

Интересен и самый последний абзац новости, где указывается, что «медиа сообщили о десятке уголовных дел, возбужденных Генпрокуратурой против руководства Федерации по фактам сомнительного отчуждения объектов инфраструктуры ФПУ». Спешу сообщить, что на сегодня возбуждено два уголовных дела. А цитата «возбуждение дела по факту сомнительного отчуждения объектов» вообще некорректна. Ну нет такой формулировки «факт сомнительного отчуждения» в Уголовном кодексе, да и в других законах.

Далее, раз информация идет со ссылкой на некие экспертные мнения, то неплохо было бы их и процитировать. И желательно подать цитаты не вырванными из контекста, как это сделано в случае с Василием Харой.

Кстати, представитель киевской налоговой обещал разоблачительную пресс-конференцию, где якобы будут «открыты глаза» людям на действия руководства ФПУ и якобы последуют какие-то громкие разоблачения и уличения. Но это обещание так и осталось «мыльным пузырем»... Так как на поверку предъявлять обществу новости оказалось нечего. Но это, правда, пока налоговики не ввели в действие (по меткому замечанию одного из комментирующих в Интернете) налоговый флот, налоговую кавалерию и налоговую авиацию. Возможно, тогда и удастся провести обещанные массовые разоблачения.

А падким на сенсации читателям советуем еще раз внимательно перечитать текст интервью председателя ФПУ Василия Хары, быть более внимательными при цитировании и стараться правильно расставлять акценты, не вырывая фраз из контекста.

АНАТОЛИЙ БАШЛОВКА,
СОВЕТНИК ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
ФПУ ПО ПРАВОВЫМ
ВОПРОСАМ, АДВОКАТ
ФРАЗЫ.UA («ФРАЗА» –
ОБЩЕСТВЕННО-
ПОЛИТИЧЕСКАЯ
ИНФОРМАЦИОННО-
АНАЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА)

Звітчує Василь Хара

Члени Ради заслуховують звіт Голови ФПУ про виконання ним повноважень

РАДА ПОЗИТИВНО ОЦІНИЛА РОБ

ВИСТУП ГОЛОВИ ФПУ В. Г. ХАРА НА ЗАСІДАННІ РАДИ ФПУ 7 ВЕРЕСНЯ 2011 РОКУ

УВАЖАЕМЫЕ КОЛЛЕГИ!

В марте, на VI съезде Федерации профсоюзов Украины, были подведены итоги работы и намечены дальнейшие перспективы развития. Несмотря на то, что прошло не так много времени, сделать мы успели немало. Получены результаты, которыми можем гордиться, но есть и ошибки, за которые нужно нести ответственность, и самое главное – быстрее их исправлять.

В июле Президиумом ФПУ было принято решение о созыве Совета Федерации. На повестке дня – отчет о проделанной мною работе и выполнении решений выборных органов. Как и все вы, я знаю причины этого решения и готов к такому откровенному разговору.

Призываю конструктивно обсудить эту непростую ситуацию. Давайте посмотрим правде в глаза и честно признаемся: **что удалось, а что не удалось за этот период времени и главное – почему?**

Изменения, которые были внесены в Устав Федерации и утверждены на съезде, направлены на расширение демократизации деятельности профсоюзов, призваны четко разграничить полномочия и ответственность съезда, Совета, Президиума, Председателя Федерации. Закреплен новый подход к формирова-

нию состава Совета; конкретизированы критерии членства ФПУ и требования к тем, кто становится членом Федерации; урегулирован порядок решения спорных ситуаций между членскими организациями. Все это, безусловно, должно повысить эффективность нашей совместной работы.

Как Председатель, я руководствовался полномочиями, которые определены ст. 42 Устава ФПУ, организовывал работу Совета и Президиума Федерации во исполнение Устава ФПУ, решений съезда, надеясь, что такой же конкретной, оперативной и действенной будет работа и членских организаций по решению важных вопросов.

Напомню, что ранее постановлением Президиума ФПУ утверждены мероприятия по реализации предложений делегатов съезда, затем решением Совета ФПУ вам был разослан анализ выполнения Федерацией профсоюзов Украины, ее членскими организациями решений съезда, выборных органов и мероприятий по реализации предложений делегатов съезда. Вы имели возможность подробно ознакомиться с тем, что сделано. Поэтому сейчас я остановлюсь только на самых важных моментах нашей деятельности.

После съезда в короткие сроки были **сформированы составы Президиума, Совета и его постоянных комиссий.**

Надо отметить, что за истекший период **все решения** по рассматриваемым вопросам **принимались только коллегиально: Президиумом или Советом Федерации.**

К подготовке вопросов стали все больше привлекаться члены Президиума путем участия в постоянных комиссиях Совета, рабочих группах, Консультативном комитете, Координационном комитете по проведению протестных акций.

В соответствии с миссией полномочиями утверждена новая структура аппарата, укомплектован и обновлен кадровый состав. В условиях недостаточности финансовых средств пришлось пойти на непопулярные меры по сокращению численности аппарата на 30%, сместить акцент на укрепление правовой службы, прежде всего по защите имущественных прав ФПУ и реформе трудового законодательства. Мы привлекли на постоянную работу лучших юристов-трудовиков, правовиков с опытом работы в судах. Укрепляем сотрудничество с адвокатскими компаниями. Все это позволяет противостоять нынешнему прокурорскому беспределу и защищать наши с вами законные права. Создано новое подразделение социального диалога и социального страхования. Такие важные направления работы, как финансы, профсоюзное имущество, органи-

зационная, международная работа, были закреплены непосредственно за председателем.

Организована работа аппарата по выполнению решений съезда, Программных резолюций, для эффективной реализации которых Советом утверждены **Целевые программы.** Мероприятия, намеченные в них, – комплексные, взаимосвязанные и являются приоритетными для нас. Аппарат ФПУ осуществляет жесткий контроль за их выполнением.

Программа **«Достойный труд – основа социального благосостояния и экономического прогресса»** является приоритетной для нас.

Там, где профсоюзам удалось отстоять реализацию нормы Генерального соглашения **о договорном размере минимального уровня оплаты труда в**

производственной сфере, уровень заработной платы неквалифицированного работника почти на 300 грн превышает законодательно установленный размер минимальной зарплаты.

Консолидированные действия Федерации и профсоюзов работников бюджетной сферы, предложенные нами нормы Генерального соглашения **по определению базовых условий оплаты труда и постепенного приближения базового должностного оклада к минимальной заработной плате** побудили Правительство к принятию в мае этого года решения о повышении уровня оплаты труда 4 миллионам бюджетников.

В целом динамика возрастания средней заработной платы опережает рост цен и темпы роста ВВП, что отвечает нормам Генерального соглашения.

Для обеспечения решений съезда и Совета ФПУ по вопросам **охраны труда и здоровья** разработана и направлена Правительству Украины **Структура национальной стратегии охраны труда на долгосрочный период** с предложением создать правительственную рабочую группу для подготовки соответствующего проекта Указа Президента Украины.

Федерацией профсоюзов при активном участии членских организаций внесены конкретные предложения к проекту Общегосударствен-

ной программы по улучшению условий, гигиены труда и производственной среды.

Эти предложения приняты на Президиуме ФПУ 29 августа и направлены Премьер-министру Украины.

Мы добились рассмотрения вопросов охраны труда на расширенном заседании Кабинета Министров в октябре этого года – впервые за 20 лет независимости Украины.

Также я как народный депутат разработал и представил в Верховную Раду два законопроекта: один – о решении проблемных вопросов бюджетного финансирования мероприятий по улучшению охраны труда; второй – о приведении отдельных норм законодательства Украины в соответствие с нормами ратифицированных Конвенций № 81 и 129 об эффективности государственного надзора в сфере охраны труда.

Совместно с Госгорпромнадзором, согласно достигнутому соглашению, рассмотрено более 20 проектов нормативных актов по охране труда, согласовано 17 проектов нормативно-правовых актов других центральных органов исполнительной власти.

Уважаемые коллеги! Хочу остановиться на некоторых аспектах реализации еще одной социальной программы – **«Профессиональные союзы – за развитие социального государства в Украине».**

“

Мы добились рассмотрения вопроса охраны труда на расширенном заседании Кабинета Министров в октябре этого года – впервые за 20 лет независимости Украины.

ТРЕТЄ ЗАСІДАННЯ РАДИ

7 вересня у Києві в Будинку спілок відбулося третє засідання Ради Федерації профспілок України. Члени Ради заслухали та обговорили звіт Голови ФПУ Василя Хара щодо виконання ним повноважень, визначених Статутом ФПУ, та рішень виборних органів ФПУ й розглянули інформацію про виконання ФПУ та її членськими організаціями рішень VI з'їзду ФПУ, виборних органів Федерації та заходів з реалізації пропозицій делегатів VI з'їзду ФПУ.

За підсумками обговорення зазначених питань Рада ФПУ постановила:

- узяти до відома звіт Василя Хара й визнати його роботу на посаді Голови ФПУ задовільною;
- з метою визначення дій ФПУ надалі щодо забезпечення єдності, солідарності, запобігання руйнації профспілок, активізації їхньої діяльності та посилення ролі у суспільстві розробити заходи з організаційного і фінансового зміцнення ФПУ та членських організацій;
- членам Ради ФПУ до 1 листопада 2011 року надати пропозиції до проекту Заходів, беручи за основу постанову Президії ФПУ «Про Комплекс заходів для забезпечення максимального

використання організаційного та фінансового потенціалу ФПУ та членських організацій щодо проведення ефективних солідарних дій профспілок на захист соціально-економічних прав трудящих»;

– постійній комісії Ради ФПУ з питань організаційної роботи узагальнити пропозиції членів Ради, доопрацювати проект Заходів та внести його у першому кварталі 2012 року на розгляд Ради ФПУ.

На засіданні члени Ради ФПУ розглянули також питання «Про загрозу руйнації засад трудового права, порушення прав трудящих та обмеження профспілкової діяльності», «Про Положення про постійні комісії Ради ФПУ», «Про зміни у персональному складі постійних комісій Ради ФПУ» і прийняли відповідні рішення.

У ході засідання було прийнято Заяву Ради ФПУ щодо підтримки позиції Президента України й Уряду України в газових переговорах із Російською Федерацією. Заяву надіслано Прем'єр-міністрові України Миколі Азарову.

МЕДІА-ЦЕНТР ФПУ

На засіданні Ради Федерація довела, що вона дійсно єдина і монолітна

БОТУ ГОЛОВИ ФПУ ВАСИЛЯ ХАРА

Пенсійна реформа.

Еще на етапі общественного обсуждения этого жизненно важного вопроса я организовал встречу представителей профсоюзов с ее идеологом – вице-премьер-министром Сергеем Тигипко.

ФПУ, а также СПО профсоюзов и профсоюзная сторона Национального трехстороннего социально-экономического совета, которые я возглавляю, выступили против так называемой «пенсионной реформы».

По моей инициативе парламентский Комитет по вопросам труда и социальной политики обратился с соответствующим предложением к Президенту Украины. Практически под флагом профсоюзов в феврале прошли парламентские слушания по этому вопросу, где наша позиция была однозначно поддержана.

Активная позиция ФПУ, ее членских организаций, рядовых членов профсоюзов позволила почти на год отсрочить принятие предложенного Правительством варианта так называемой «пенсионной реформы».

При доработке документа нам удалось реализовать в законопроекте ряд предложений профсоюзных организаций, в частности касающихся:

– ограничения пенсий в максимальном размере не двенадцатью, а десятью прожиточными минимумами;

– усовершенствования расчета среднего заработка при начислении пенсий отдельным категориям работников;

– выплаты одноразовой помощи работникам бюджетной сферы при выходе на пенсию в размере 10 пенсий не за счет средств Пенсионного фонда, а за счет Государственного бюджета.

Эффект для трудящихся исчисляется миллиардами.

На втором этапе наша борьба не была столь успешной.

С вопросом пенсионной реформы связаны обвинения некоторых членов Президиума от 17 февраля 2011 года об организации пикетирования Верховной Рады в день рассмотрения пенсионного законопроекта.

Ради объективности давайте восстановим хронологию событий.

Напомню, еще в феврале было принято постановление Президиума, которое обязывало членские организации провести массовые акции в регионах и готовиться к организации пикетирования Верховной Рады в день рассмотрения законопроекта в первом чтении.

Мы не раз обсуждали в селекторном режиме нашу готовность к пикетированию. Передо мной стенограммы.

За десять дней до рассмотрения законопроекта,

6 июня, в ходе селекторного совещания я подчеркнул, что главное сейчас – это протесты в регионах и подготовка к пикетированию Верховной Рады. Второе – работа в регионах с народными депутатами.

Вопрос готовности к пикетированию рассматривался на селекторном совещании 10 июня. Заместитель Председателя ФПУ С. Кондрюк обратился к руководителям членских организаций с просьбой информировать о готовности к формированию массового пикетирования Верховной Рады Украины во время рассмотрения документа в первом чтении.

Согласно полученной информации, только Тернопольский облсоюз проф планировал привезти людей в Киев, и 14 июня на совещании руководителей членских организаций было принято решение отказать от пикетирования. Таким образом, мероприятие было сорвано.

В это время я находился на сессии Международной конференции труда, куда меня делегировала профсоюзная сторона НТСЭС и СПО. Моя карточка, кстати, не голосовала.

На очередном селекторе 20 июня стали поступать предложения об организации массовой акции ко второму чтению. Это был не самый лучший вариант, поскольку повлечь во втором чтении на внесение изменений в документ практически невозможно. Решение Президиума о про-

ведении пикетирования так и не было принято.

Ко второму чтению законопроекта я подал предложения об исключении из него всех норм, которые значительно ухудшили социальное положение пенсионеров. Они были поддержаны Комитетом ВР по делам пенсионеров, который предложил Верховной Раде в целом отклонить законопроект. К сожалению, этого не произошло.

В преддверии второго чтения законопроекта «О мероприятиях по законодательному обеспечению пенсионной реформы» стоял вопрос о дате проведения Всеукраинской акции: 5 либо 7 июля. На селекторе было объявлено, что самое позднее – в понедельник, 4 июля, будет известна точная дата.

И какова же была готовность членских организаций к этому дню?

Предварительный опрос членских организаций о реальном количестве участников акции показал, что в силу различных причин заявленная численность участников акции незначительная и не превышает двух тысяч человек. На практике эта цифра могла быть еще меньше, что в дальнейшем и подтвердилось. Следовательно, демонстрировать свое бессилие на фоне ожидаемого многотысячного участия политических партий было бы и тактически, и стратегически неправильно.

Подчеркиваю – сами членские организации, за-

исключением профсоюзов металлургов, строителей, автосельхозмашевцев, представителей Днепропетровской, Донецкой, Ивано-Франковской, Кировоградской областей, и в этот раз не подтвердили готовность продемонстрировать профсоюзную массовость, достойную 8-миллионной организации.

Казалось бы, алгоритм проведения акции простой!

Была инициатива ряда членских организаций. Принимается коллегиальное решение. Сначала проходят массовые выступления в регионах, для того чтобы создать общественный фон, информационную атаку, и затем, на втором этапе, выступить единым фронтом в Киеве.

А что в итоге?

Базовое решение первого этапа в регионах сорвано.

Запланированная киевская акция во время первого чтения законопроекта отменена.

Ко второму этапу коллегиальное решение принято не было.

Так проблема в Председателе или в том, как все мы выполняем свои же решения?!

На заседании Президиума 12 июля мои заместители предложили критически проанализировать причины сложившейся ситуации, тем более что февральским постановлением Президиума (пункт 3.1) членским организациям поручалось незамедлительно начать подготовку

“

Нам пора забыть о взаимных обвинениях и сосредоточиться на задачах, решения которых ждут от нас трудящиеся, члены профсоюзов.

к акции протеста. Это предложение было отвергнуто сразу: «Мы будем слушать отчет Председателя...»

При таком подходе, коллеги, мы никогда не сможем действовать консолидированно, сообща, мощно. У меня в подчинении – только аппарат, у вас, в членских организациях, – полки и целые профсоюзные армии. Если вы хотите лишить меня контроля за выполнением коллегиально принятых решений, тогда и не спрашивайте за плачевные результаты.

Я отстаивал и продолжаю отстаивать позицию, что принятый закон не решает проблем пенсионной системы, не обеспечивает справедливости при определении размеров пенсий. Поэтому Федерация профсоюзов и пикетировала Администрацию Президента с требованием ветоировать этот закон.

(Закінчення на стор. 10)

ВИСТУП ГОЛОВИ ФПУ В. Г. ХАРА НА ЗАСІДАННІ РАДИ ФПУ 7 ВЕРЕСНЯ 2011 РОКУ

(Закінчення.

Початок на стор. 8–9)

Мы должны направить все свои усилия на решение этих вопросов. Позиция Федерации профсоюзов изложена Председателю Верховной Рады В. Литвину во время встречи с ним 5 сентября.

Думаю, что из этой истории всем нам следует сделать должные выводы.

Обвинять меня в отсутствии достаточной смелости – беспочвенно. Никогда у Председателя не было настолько острых отношений с бизнесом и властью, как сейчас.

Другое дело, что смелыми и принципиальными должны быть все без исключения профсоюзные лидеры. Принципиальность не должна заканчиваться на заседаниях Президиума и Совета. Давайте вспомним, с каким трудом мы уговаривали некоторых наших руководителей выступить во время пикетирования Генеральной прокуратуры.

В то же время нужно сказать искреннее «спасибо» председателям первичных, территориальных, подведомственных организаций – *Войтоку* Татьяне Ивановне, *Довбышу* Василию Петровичу, *Максименко* Людмиле Павловне, *Омельчук* Натальи Викторовне, *Ткачеву* Николаю Федоровичу, которые вышли на трибуну, понимая, что будут преследованы. Они с честью их выдержали.

Нам пора забыть о взаимных обвинениях и сосредоточиться на задачах, решения которых ждут от нас трудящиеся, члены профсоюзов.

Не могу не остановиться на еще одном очень важном болезненном вопросе защиты имущественных прав. На вопросе, который в течение полугода лихорадит всех.

Устав ФПУ возлагает на Председателя контроль за эффективностью использования имущества, деятельностью созданных юридических лиц. Эти вопросы были в центре внимания Президиума и Совета ФПУ.

Большинство из присутствующих, работая в регионах, понимают, что материальная база наших объектов требует обновления и вложения определенных средств. Не знаю, как вам, а мне обидно, когда наши гостиницы и здравницы иногда называют «совковыми». Мы же знаем, что благодаря нашим здравницам и людям, которые там работают, сотни тысяч тружеников и чле-

нов их семей имеют возможность улучшить свое здоровье и отдохнуть.

С другой стороны, именно имущество профсоюзов не дает покоя нашим оппонентам.

Вопреки решениям Арбитражного суда о законности создания акционерных обществ «Укрпрофтур» и «Укрпрофздравница», научному заключению Института государства и права Академии наук Украины о том, что Федерация профсоюзов Украины является законным собственником имущества, Конституции, правоохранительные органы упорно настаивают на необходимости передачи нашего имущества государству.

Особенно возмущает, что незаконно творится под эгидой Генеральной прокуратуры и ее подразделений. В результате рейдерских атак на имущество ФПУ и ее членских организаций Федерация втянута в судебные разбирательства. Сегодня в производстве находится более 90 гражданских судебных дел по имущественным вопросам. И в каждом случае нам приходится отстаивать законность, реагировать на все выпады против нас.

Впервые в истории прокуратуры почувствовали силу профсоюзного пикетирования 8 июня и отгораживались экскаваторами и судебным решением от повторного пикета Генпрокуратуры. Именно тогда они увидели, что за

нами стоят миллионы тружеников.

Суды в основном запланированы на сентябрь. Судебная тяжба только начинается.

Пока мы, слава Богу, не потеряли ни одного объекта.

Состоялся 21 суд, 8 решений приняты в нашу пользу. Кроме того, в двух случаях вынесены оправдательные приговоры по уголовным делам, которые были возбуждены органами прокуратуры в отношении должностных лиц БТИ по факту якобы незаконной регистрации имущества. Создавшуюся обстановку в аппарате Федерации, ее членских и подведомственных организациях и предприятиях иначе как террором не назовешь.

Массовые вызовы по повесткам в правоохранительные органы разных уровней, тенденциозность во время допросов, надуманные уголовные дела, обвинения должностных лиц – вот условия, в которых мы работаем. В довершение ко всему еще и обыск в служебных кабинетах. Я не говорю уже о некоторых средствах массовой информации, где о нас подкупаются искаженные факты в оскорбительной форме и т. п.

Скажу откровенно: правоохранительные органы пытались парализовать работу Федерации в разгар оздоровительного сезона. Блокировалась также и деятельность санаторных, туристических и спортивных объектов.

Жесткая позиция ФПУ по защите социально-экономических прав и интересов трудящихся и жесткий отпор попыткам отхватить профсоюзное имущество – вот истинная причина попытки отставки Председателя Федерации профсоюзов.

Мы вынуждены были обратиться за помощью к международному профсоюзному движению. Наши профсоюзные братья раз-

вернули **беспрецедентную международную кампанию солидарности с ФПУ** в связи с незаконным вмешательством органов прокуратуры во внутреннюю деятельность ФПУ. Письма в нашу поддержку в адрес Президента, Премьер-министра и Генерального прокурора Украины направили 6 международных и 18 национальных профцентров. Это пример солидарности, образец достойный подражания.

Для защиты своих прав мы направили **жалобу в Комитет по свободе ассоциаций** в связи с нарушением Конвенции МОТ № 87 и 98, к которой присоединилось международное профсоюзное движение. Многие национальные профцентры зарубежных стран также выступили в нашу поддержку.

В условиях жесткого противостояния, идеологических диверсий и провокаций против ФПУ я, согласно уставным полномочиям, использовал малейшую возможность, чтобы обновить, заявить четкую и однозначную позицию ФПУ: **выступал в средствах массовой информации, делал официальные заявления, комментарии** как в центральных печатных СМИ, телеканалах, так и в профсоюзной, региональной и местной прессе. Только в печатной прессе всех регионов мои статьи и интервью о деятельности Федерации профсоюзов за этот период вышли общим тиражом около 10 миллионов. Мы выпускаем собственную телевизионную программу «Правовой барометр», регулярно проводим Интернет-конференции и расширяем сотрудничество с Интернет-изданиями, такими, например, как «Украинская правда», и др.

Усиление нашего присутствия в информационном пространстве – налицо. Все это результат не только нашей инициативы, но и увеличения фи-

нансирования этого направления работы.

Нам необходимо активно формировать общественное мнение, и прежде всего у молодежи, которая составляет 32% общей численности профсоюзов.

Нами сделаны серьезные шаги относительно приоритетов работы с профсоюзной молодежью. Будущее профсоюзов – за молодыми, поэтому в рамках реализации Целевой программы на базе Академии труда и социальных отношений начинается работу Всеукраинская школа молодого профсоюзного лидера. Выпускники школы, получив качественное профсоюзное образование, станут по-настоящему боевым кадровым профсоюзным резервом.

Кратко хочу остановиться на законодательных инициативах ФПУ. Используя право народного депутата Украины на законодательную инициативу, только в этом году я внес на рассмотрение Верховной Рады 10 законопроектов, основных на предложениях Президиума и членов Совета ФПУ. Среди них законопроекты, направленные на сохранение страхового стажа матерям, которые находятся в отпуске по уходу за ребенком до 3-летнего возраста; материальное обеспечение застрахованных лиц, работающих на предприятиях, против которых открыто производство по делу о банкротстве, и др. Мною также инициированы два постановления Парламента: о проведении парламентских слушаний по обеспечению профсоюзных прав и о ликвидации работников задолженности по заработной плате.

В период после съезда мною направлены обращения к Президенту Украины, Правительству, Председателю Верховной Рады Украины. Эта форма работы дает определенные результаты, хотя, надо признать, наблюдается немало случаев формального реагирования на них, отписок. Поэтому приходится буквально «пробивать» каждый вопрос.

Уважаемые коллеги! Кроме выполнения полномочий Председателя ФПУ, вы доверили мне возглавить профсоюзную сторону Национального трехстороннего социально-экономического совета и Совместный представительский орган профсоюзов на национальном уровне.

Как вы понимаете, это требует немало сил и времени. Только за прошедший период организованно семь заседаний, проведена экспертиза 511 проектов нормативно-правовых ак-

Нам необходимо активно формировать общественное мнение, и прежде всего у молодежи, которая составляет 32% общей численности профсоюзов.

тов, из них 165 законопроектов. По многим из них нам удалось отстоять наши позиции при рассмотрении вопросов на заседаниях как Правительства, так и комитетов Парламента.

К примеру, мы убедили Президента Украины, чтобы в положениях о министерствах и других центральных органах исполнительной власти были включены нормы о постоянном взаимодействии с профсоюзами и о совместном ведении социального диалога. Ныне около 80% центральных органов исполнительной власти имеют такие положения.

Вот в такой непростой ситуации оказалась Федерация – крупнейшее профобъединение Украины. От нас требовалось одного – максимальная солидарность и концентрация усилий. И мы выстояли, решая поставленные съездом задачи.

Если кратко суммировать, то нашей успешной работе и движению вперед мешают названная широкомасштабная «война» с внешними противниками и отсутствие необходимой консолидации внутри организации.

В таких условиях я обязан в соответствии с Уставом обеспечить консолидацию всех сил и возможностей для того, чтобы единым фронтом выступить против попыток развалить не только ФПУ, но и все профсоюзное движение Украины. Прошу вашей действенной поддержки. Мы должны стать более мощной организацией с единым центром, а наши действия должны быть предельно солидарными. Только тогда ФПУ сможет по-настоящему отстоять и защитить права трудящихся.

Нам предстоит большая работа по преодолению вызовов времени, поэтому считаю, что было бы правильно сегодня, давая оценку предыдущей деятельности, определиться и с ближайшими действиями.

Майно профспілок складається переважно з оздоровчих та туристичних закладів, а також унітарних підприємств, які в першу чергу обслуговують оздоровниці, туристичні готелі, спортивні об'єкти. За структурою, системою обслуговування об'єкти майнового комплексу розраховані здебільшого на великі групи й малозабезпечені верстви населення.

“

Оздоровчо-лікувальні заклади Федерації профспілок України залишаються найбільш доступними для мільйонів українців, рівень життя яких усе ще не дає їм можливості лікуватися в закордонних оздоровництвах, де аналогічна реабілітація коштує в десятки разів більше.

ДЛЯ МЕНЕ, ВСІХ І КОЖНОГО

ЩО ДАЄ ВЛАСНІСТЬ ЧЛЕНАМ ПРОФСПІЛОК?

У санаторно-курортних закладах профспілок ПрАТ «Укрпрофоздоровниця», в яких використовують найцінніші природні фактори й унікальне лікувально-діагностичне обладнання, створено майже 150 реабілітаційних відділень різного профілю: кардіологічного, гастроентерологічного, цукрового діабету, онкології, органів руху та опору. Особливі умови створені для людей, які перенесли операції. Майбутні мами також оздоровлюються в наших санаторіях.

Щодо спортивних об'єктів, то в них діють тисячі безплатних дитячо-юнацьких шкіл із різних видів спорту. Профспілкові комітети постійно проводять спартакіади, змагання тощо.

ПрАТ «Укрпрофтур» пропонує відпочинок на всіх курортах України та за її межами, а також екскурсії та походи.

Понад **500**
тис. осіб

щороку відвідують профспілкові санаторії.

ПРАЦЮЄМО ДЛЯ ЛЮДЕЙ!

Приватне акціонерне товариство лікувально-оздоровчих закладів профспілок України «Укрпрофоздоровниця», засновником якого є Федерація профспілок України і Фонд соціального страхування України з тимчасової втрати працездатності, – провідний лідер ринку санаторно-курортних послуг в Україні. Об'єднує понад 80 санаторно-курортних закладів, розташованих у різних кліматичних регіонах України. Санаторії Великої Ялти й Алушти, Євпаторії, Сак, Приазов'я, Одеси, Миколаєва, Закарпаття, Моршина, Миргорода, Слов'янська, Хмільника, Дніпропетровська, Харкова, Києва і області надають вам можливість оздоровитися, пройти курс лікування і чудово відпочити.

Усі санаторно-курортні заклади Товариства акредитовані та одержали ліцензії на право ведення медичної практики. У своєму користуванні санаторно-курортні установи ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» мають 61 родовище мінеральних вод і 13 родовищ лікувальних грязей. Характерною рисою для санаторно-курортних закладів ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» є

розвиток медичної реабілітації. В оздоровництвах функціонують реабілітаційні відділення з понад 20-ти напрямів профільної патології, в тому числі для хворих із церебро-васкулярною патологією; після перенесення гострого інфаркту міокарду; з хворобами та травмами опорно-рухової системи; з захворюваннями органів травлення; з цукровим діабетом; з опіковою хворобою; для вагітних з ускладненням перебігу вагітності.

Мета цих відділень – надання кваліфікованої медичної допомоги на етапі санаторно-курортного лікування після перебування в стаціонарі.

РОЗВИВАЄМОСЬ, АБИ ДОПОМОГТИ...

Розвиток санаторно-курортного комплексу є одним із пріоритетних напрямів діяльності ФПУ і передбачає, зокрема, підвищення ефективності лікувально-оздоровчого процесу насамперед завдяки тісній співпраці наукових медичних закладів і санаторіїв. Розуміючи, що однією з умов успішного розвитку курортної системи є високий, науково обґрунтований рівень медичних по-

ПРОЕКТ-ІНІЦІАТИВА

ФПУ не узурпує своє право на майно. Приміром, наприкінці минулого року профспілки ініціювали реалізацію спільного з державою проекту, спрямованого на відродження санаторно-курортної системи України. Його суть полягає у тому, що ФПУ виділяє 20–25 діючих санаторіїв, а держава надає їм пільги щодо оподаткування, придбання землі та користування нею, забезпечує пільгове кредитування в державних банках, формування та оплату держзамовлення на соціальні послуги тощо. Натомість прибуток, отриманий від цього спільного проекту, планувалося цілком спрямувати на розвиток санаторно-курортної галузі держави, у тому числі на пільгове оздоровлення трудящих.

З відповідним листом ФПУ звернулася до Президента України, у свою чергу, дав доручення Прем'єр-міністрові вивчити це питання. Але відповіді від влади профспілки так і не дочекалися.

санаторно-курортні заклади ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» співпрацюють із профільними центральними та регіональними науково-дослідними інститутами, медичними вишми, науково-виробничими медичними об'єднаннями, іншими організаціями та структурами лікувально-

оздоровчої спеціалізації. З огляду на широкий спектр захворювань, які підлягають санаторно-курортному лікуванню, в оздоровництвах хворим надають консультативно-методичну допомогу фахівців та провідні вчені науково-дослідних установ і медичних вишів. До того ж створено власний потуж-

ний науковий потенціал, який у поєднанні із сучасною лікувально-діагностичною базою забезпечує всі умови для повноцінного санаторно-курортного лікування.

НАС ЗНАЮТЬ У ВСЬОМУ СВІТІ

Профспілкові санаторно-курортні заклади популярні й серед іноземців. Щорічно їх відвідують майже 25 тис. громадян із 50 країн світу. Всі санаторії «Укрпрофоздоровниці» акредитовані та мають ліцензії на право здійснення медичної практики.

Один із пріоритетних напрямів діяльності профспілкових санаторно-курортних закладів – лікування та оздоровлення дітей. Майже на кожному курорті є санаторії для батьків із дітьми та дитячі санаторії, де дитина має змогу самостійно відпочити і пройти курс лікування під наглядом кваліфікованих лікарів і дбайливих вихователів. Так, у 2011 році малеча мала змогу пройти курс оздоровлення та лікування на базі 556 оздоровчих закладів. Було відкрито 486 позамаєських стаціонарних таборів, 64 санаторії, 33 пансіонати, 48 туристичних баз.

ЗІ СВЯТОМ!

ШАНОВНІ ПРАЦІВНИКИ ЛІСУ!

Президія Центрального комітету профспілки працівників лісового господарства України щиро вітає працівників трудових колективів галузі, профспілкових лідерів та профактивістів галузі з професійним святом – Днем працівника лісу. Це свято не тільки для багатотисячного колективу працівників лісового господарства, а й усіх, хто любить ліс, користується його благами і з чистими думками приходять до нього. Наші вітання також родинам лісників, нашому молодому поколінню – членам шкільних лісництв, які в юному віці прилучаються до лісового господарства. Це свято юного лісника зі шкільного лісництва та сивого лісничого, свято жінки, яка плає, як власних дітей, маленькі деревця в розсаднику та доглядає культури в лісі, всіх людей, які працюють у лісі, тих, хто охороняє, доглядає і захищає його. Всіх, хто любить ліс, хто розуміє його проблеми і всебічно сприяє їх вирішенню. Профспілка працівників лісового господарства спільно з господарниками постійно турбується про

поліпшення соціального та правового захисту працівників лісу, своєчасну і гідну заробітну плату, створення здорових і безпечних умов праці, відпочинку та оздоровлення працівників та членів їхніх сімей. Вітаючи зі святом, висловлюємо глибоку подяку за сумлінну і невтомну працю всім, хто нині працює на підприємствах галузі і тим, хто раніше працював, а тепер на заслуженому відпочинку. Низький уклін вам та найтепліші побажання міцного здоров'я, добра, злагоди та сімейного благополуччя. Ваша праця приносить мир, добробут та порозуміння в наше суспільство і є запорукою процвітання як лісової галузі, так і України в цілому. Бажаємо всім творчих здобутків, добробуту та достатку, міцного здоров'я, успіхів та всьляких гараздів. Зі святом вас, дорогі спілчани!

СТЕПАН КРИВОВ'АЗИЙ,
ГОЛОВА ЦК
ПРОФСПІЛКИ
ПРАЦІВНИКІВ ЛІСОВОГО
ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

ПРОТЕСТ

ПРОФСПІЛКОВА СТОРОНА НТСЕР ЗАЛИШИЛА ЗАСІДАННЯ РАДИ

Нещодавно, а саме 12 вересня, на знак протесту проти відмови соціальних партнерів включити до порядку денного засідання Національної тристоронньої соціально-економічної ради при Президенті України питання про втручання Генпрокуратури у діяльність ФПУ та її членських організацій делегація профспілок залишила зал засідань. Генеральна прокуратура України, її органи на місцях протягом останніх трьох місяців системно перешкоджають діяльності ФПУ та її організацій, що є грубим порушенням чинних законів про діяльність профспілок, нехтуванням міжнародних конвенцій про свободу асоціації і прав на організацію. Керівництво ФПУ неодноразово зверталося до ВР України, вищих посадових осіб держави з закликом припинити протиправні дії з боку окремих представників владних органів, однак на-

лежного реагування допоки не було. На жаль, останнім часом почалося переслідування профспілкових лідерів і активістів, чисельні виклики для дачі свідчень, силові захоплення офісів, обшуки та вилік документації. Профспілкова сторона НТСЕР закликає урядово-роботодавців підтримати її позиції щодо необхідності негайного врегулювання гострої ситуації навколо ФПУ за участі Президента України, Прем'єр-міністра України та Генерального прокурора України. Профспілкова сторона НТСЕР звернулася з листом до Президента України як гаранта Конституції з проханням покласти край безпідставному тиску силовиків на найчисленніше профспілкове об'єднання країни – ФПУ – та захистити законні права членів профспілок.

МЕДІА-ЦЕНТР ФПУ

ОФІЦІЙНО

ФПУ ЗВЕРНУЛАСЯ ДО СУДУ

Федерація профспілок України подала до суду позов про спростування недостовірних даних, наведених Генеральним прокурором України Віктором Пшонкою 8 вересня під час брифінгу в Генпрокуратурі щодо спроби незаконного відчуження майна ФПУ.

МЕДІА-ЦЕНТР ФПУ

ОБСТОЮЮЧИ РЕПУТАЦІЮ

Федерація профспілок України звернулася з позовними заявами до Печерського районного суду м. Києва про визнання відомостей недостовірними і такими, що порочать ділову репутацію.

Приводом стали надруковані в журналі «Експерт Україна» 5 вересня 2011 року після інтерв'ю Голови ФПУ Василя Хара коментарі народного депутата України Михайла Волинця, екс-голови Фонду державного майна України Валентина Семенюка-Самсоненко, генерального секретаря Національної конфедерації профспілок України Петра Петриченка (сторінка – 16), що містять відверті наклепницькі, голосливі твердження образливого характеру

й завдають непоправної шкоди іміджу та діловій репутації Федерації профспілок України як найчисленнішому профспілковому об'єднанню загалом та її керівникові зокрема. Керуючись чинним законодавством, позивач – Федерація профспілок України – звернувся до Печерського районного суду в м. Києві з позовними заявами задля спростування недостовірної критичної інформації образливого характеру щодо діяльності Федерації профспілок України та безпосередньо Василя Хара, яка дискредитує та

порушує недоторканність ділової репутації Федерації професійних спілок України як найчисленнішого профспілкового об'єднання країни. Керуючись положеннями ст.ст. 1, 15, 32, 33 ЦПК України, ст.ст. 94, 227 ЦК України, позивач просить суд: 1. Визнати недостовірною інформацію, поширену народним депутатом Михайлом Волинцем, екс-головою Фонду державного майна України Валентиною Семенюк-Самсоненко, генеральним секретарем Національної конфедерації профспілок

України Петром Петриченком. 2. Зобов'язати третю особу на стороні відповідачів – ТОВ «Експерт Україна» – спростувати поширену 05.09.2011 року Михайлом Волинцем, Валентиною Семенюк-Самсоненко, Петром Петриченком недостовірну інформацію в такий самий спосіб, тобто розмістити в журналі «Експерт Україна» повідомлення про те, що звинувачення Федерації профспілок України та Василя Хара не відповідають дійсності.

МЕДІА-ЦЕНТР ФПУ

ЗАКОН – У ДІІ

ПЕНСІЙНИЙ «ВИРОК» ПІДПИСАНО

«Ще раз переконуємо, що наїзди на ФПУ та інші громадські організації, – значив заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк на поведілковій апаратній і селекторній нарадах, – це певна продумана акція, щоб відволікти нас від важливих подій, що відбуваються у суспільстві».

Зокрема, минулого тижня, за його словами, під прикриттям прокурорського тиску на Федерацію профспілок України було «протягнуто» декілька рішень, на які, як було, мабуть, сплановано, суспільство не мало зверну-

ти увагу, дискутуючи на тему прокурорського брифінгу. Йдеться про те, що минулої п'ятниці, 9 вересня, Президент Віктор Янукович підписав Закон України «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування

пенсійної системи». Зрозуміло, що підписання закону – не остання крапка, адже певна група депутатів готує подання до Конституційного Суду. Федерація профспілок України, незважаючи на це, продовжує свою роботу:

працює над низкою законодавчих пропозицій щодо внесення змін до цього закону, аби розв'язати проблему наповнення пенсійного фонду й підвищення пенсій.

ОЛЕНА ОВЕРЧУК, «ТВ»

ГЕНЕРАЛЬНА УГОДА - В ДІІ!

Незважаючи на те, що виконання Генеральної угоди про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні на 2010–2012 роки відбувається в режимі тотальної економії на працівників та постійних утисків профспілок, конструктивні дії ФПУ та її членських організацій спільно з іншими профспілками дали змогу реалізувати основні положення цієї угоди. Уперше профспілкова сторона для реалізації домовленостей за угодою використала таку форму роботи, як направлення Кабінетові Міністрів України та Спільному представницькому органу роботодавців подання про виявлені факти порушень Генеральної угоди, а також консультації представників сторін з метою усунення цих порушень.

ПІД ЗНАКОМ «ПЛЮС»

Які ж моменти можна назвати позитивом у ході реалізації Генеральної угоди?

По-перше, приклади з регіонів засвідчують збільшення кількості колективних договорів, що містять зобов'язання щодо підвищення кваліфікації працівників та навчання їх нових професій.

По-друге, зростання реальної заробітної плати в Україні значно випереджує темпи зростання валового внутрішнього продукту (у 2010 році відповідно – 9 та 4,2%, у I кварталі поточного року – 10,8 та 5,3%).

По-третє, під тиском профспілок Уряд на 28 гривень зменшив розрив між посадовим окладом (тарифною ставкою) працівника першого тарифного розряду за Єдиною тарифною сіткою працівників бюджетної сфери та розміром мінімальної заробітної плати. На таке підвищення зарплат із державного бюджету додатково виділено 2,4 млрд грн.

По-четверте, у 2011 році 42 тисячам працівників, які працюють на економічно активних підприємствах, погашено заборгованість із заробітної плати. Неодержало зарплату ще близько 150 тисяч працівників. З огляду на це, Кабінет Міністрів зобов'язав Міністерство соціальної політики України разом з іншими органами виконав-

чої влади вжити негайних заходів для щомісячного погашення не менш як на 15% заборгованості з заробітної плати (протокол засідання КМУ від 27 липня 2011 року).

Також центр незалежних експертів з охорони праці ФПУ у I півріччі 2011 року провів атестацію умов праці на 781 робочому місці 38 підприємств Донецької, Дніпропетровської, Запорізької та Луганської областей, де є важкі та шкідливі умови праці, що в 1,2 раза більше, ніж за весь минулий рік.

І на останок. Профспілки активно використовують присутність свого представника на засіданнях Кабінету Міністрів України.

Є НАД ЧИМ ПРАЦЮВАТИ

Разом із тим профспіл-

**Понад
70%
положень
Генеральної
угоди проф-
спілки**

**оцінюють як
виконані або
такі, що перебу-
вають на етапі
виконання.**

ки відзначили цілу низку положень Генеральної угоди, які не виконуються в повному обсязі.

Зокрема, є приклади порушення домовленостей (пункт 1.42) щодо реалізації спільних заходів сторін для забезпечення зайнятості працівників, які підлягають звільненню у разі невідворотності масових скорочень штату. Для прикладу: на початку року з комунального підприємства «Теплоенергетик» (Кіровоградська область) було звільнено 30 працівників, а в червні були спроби звільнити ще 20, що загалом перевищує 5% чисельності працівників підприємства і відповідно до обласної регіональної угоди потребує реалізації спільних заходів для забезпечення їхньої зайнятості. Ніяких заходів із працевлаштування звільнених працівників та на виконання пропозицій профкому роботодавцем не було вжито.

Також масові скорочення відбулися і на підприємствах буровугільної галузі Кіровоградської області. Залишаються законодавчо не врегульованими трудові відносини понад 600 працівників Олександрійсько-го буровугільного комплексу, який повернуто державі після оренди.

Не скрізь дотримуються виконання Генеральної угоди щодо розміру заробітної плати працівників (пункт 2.2). За даними Державної служби статистики

ДО РЕЧІ

Спільний представницький орган профспілок у листі до Прем'єр-міністра України Миколи Азарова звернув увагу Уряду на невиконання 20 положень Генеральної угоди. Профспілки запропонували найближчим часом розглянути підсумки виконання Генеральної угоди на спільному засіданні представників сторін соціального діалогу й визначити додаткові заходи для забезпечення виконання двосторонніх домовленостей. Це сприятиме підвищенню добробуту громадян України.

України, станом на 31 березня 2011 року колективними договорами для 1,9% працівників мінімальна тарифна ставка (оклад) встановлена нижче законодавчо визначеної (тоді 941 гривня). Лише для 21,7% працівників профспілкам удалося через угоди та колективні договори встановити вищу, ніж передбачено законодавством, мінімальну тарифну ставку (оклад), а для 76,4% працівників цей показник встановлено на законодавчо визначеному рівні.

Не виконується й норма щодо поступового наближення рівня мінімальної заробітної плати до 45% середньої зарплати по економіці (пункт 2.4). Якщо наприкінці 2010 року спостерігалася позитивна тенденція зростання цього показника, то цього року співвідношення погіршилося (січень – 40,9%, червень – 35,5%).

Невирішеною залишається і проблема повного

Не виконано зобов'язання Уряду щодо розроблення і внесення до Верховної Ради законопроектів про ратифікацію Конвенції МОП № 152 «Про техніку безпеки та гігієну праці на портових роботах» (пункт 3.7).

Не розглянуто на засіданні Уряду (щороку у травні угодою передбачено спільне засідання за участі сторін соціального діалогу) питання забезпечення належних умов праці, запобігання виробничому травматизму і професійним захворюванням (пункт 3.13). Нагальність розгляду цього питання підтверджують аварії на шахтах, загострення проблем у сфері умов праці. В Україні щороку на виробництві гине близько тисячі працівників, понад 15 тисяч – дістають травми. Близько 30% трудівників працюють у шкідливих умовах праці, внаслідок чого зростає кількість професійних захворювань (6–7 тисяч на рік).

Не реалізовано також зобов'язання Кабміну «опрацювати впродовж 2010 року запровадження механізму підвищення пенсій для усунення диспропорцій у розмірах пенсій, призначених у різні роки» (пункт 4.23). Уряд залишив це питання поза увагою під час ініціювання так званої «пенсійної реформи».

Не виконується домовленість сторін щодо збільшення чисельності працівників і членів їхніх сімей, які оздоровлюються в санаторно-курортних закладах, передусім за рахунок коштів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності (пункт 4.2). Витрати фонду у цьому напрямі 2011 року зменшилися на 60%, а кількість оздоровлених працівників до кінця року скоротиться до 80 тисяч порівняно з 230 тисячами попереднього року.

Не виконується зобов'язання Кабміну й щодо удосконалення нормативно-правової бази за актуальних питань державної підтримки студентської та працюючої молоді (пункт 5.18). Досі не вирішено питання щодо встановлення залежності розміру стипендій від прожиткового мінімуму, працевлаштування випускників професійно-технічних і вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалася за державним замовленням.

Це неповний перелік положень Генеральної угоди, щодо виконання яких профспілки дали незадовільну оцінку.

**ОЛЕКСІЙ БАБЕНКО,
ГОЛОВНИЙ
СПЕЦІАЛІСТ ІЗ ПИТАНЬ
КОЛДОВОГО РОЗНОГО
РЕГУЛЮВАННЯ
АПАРАТУ ФПУ**

ЦЕРКОВНІ СКАРБИ

ІЩЕ ОДИН
КИЇВСЬКИЙ МУЗЕЙ

Перший Музей історії Києво-Печерської Лаври відкрився у Києві 2 вересня. Саме цього дня 85 років тому було закладено нині Національний Києво-Печерський заповідник. Цікаво, що музей розташовується у келіях XVIII століття.

До уваги відвідувачів – понад 900 рідкісних експонатів, які довгі роки зберігалися у фондах і ніколи ще не демонструвалися. Це, зокрема, унікальні золоті і срібні хрести, персні, ікони, інші предмети церковного вжитку. Вони мають не лише матеріальну, а й чималу культурну цінність.

Окрім того, під час екскурсії відвідувачі дізнаються про історію Києво-Печерської Лаври у різні епохи.

Серед найцікавіших експонатів, до прикладу, – хрест Марка Гробкопателя. Кажуть, що аж такої матері-

альної цінності ця реліквія не має, проте її історична вага є неоціненною: цей хрест лаврський святий Марк, який уславився тим, що вмів воскрешати померлих, носив із собою. Експонується також унікальний годинник у формі роз'яття, який, за переказами, 1804 року подарував Лаврі митрополит Платон. А ще – так званий хрест трьох архимандритів XVII століття, виготовлений із золота й срібла. Вважається, що той, хто доторкнеться до хреста, – зцілиться від хвороб...

БІЛЬШЕ НІЖ РОК-ЗІРКА

«Я БУДУ ЛЕГЕНДОЮ»

Так казав про себе незабутній вокаліст, фронтмен легендарної британської групи Queen Фредді Мерк'юрі. Він помер у листопаді 1991-го, проте ніби й не залишає цей світ: його пам'ятають і люблять, його пісні співають в усіх кутках планети.

5 вересня Фредді виповнилося 65 років, і на шанування цієї дати (плюс минуло 40 років відтоді, як Queen зійшла на світову сцену) у Лондоні три сотні зірок сучасної рок-музики влаштували благодійну акцію, кошти від якої вирішено спрямувати на боротьбу зі СНІДом.

Справжнє ім'я Фредді Мерк'юрі – Фарух Бульсара. Він народився у Кам'яному місті на острові Занзібар і ще у школі звернув на себе увагу педагогів тим, що більше співав, ніж навчався. А крім того, захоплювався графікою, добре малював фарбами.

Притаманні Мерк'юрі висока амбітність, яскравий темперамент, великий талант, схильність до епажності й безкомпромісного відчуття «сцени й публіки» од-

разу виділили його у Queen, тож не дивно, що він став її лідером. Кожен виступ групи перетворювався на вражаюче, інколи провокаційне, театралізоване шоу. Його голос, щирість, самовіддача аж до самопожертви нікого не залишали байдужим, заворожували. А славетна «Барселона», яку він виконав разом із Монсеррат Кабальє, стала мало не революцією у світі опери. Недаремно Ф. Мерк'юрі стверджував: «Кожна мить життя для мене – суцільний екшн».

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА ТЕТЯНА МОРГУН, «ПВ»

ПОЕТИЧНИЙ ФЕСТИВАЛЬ

СВІЙ ПОГЛЯД
І ПОДИХ

2–4 вересня у Чернівцях відбувся Другий міжнародний поетичний фестиваль Meridian Czernowitz. Торік, звітуючи про перебіг цього поетичного свята (акцентованого на творчість єврейського німецькомовного поета Пауля Целана, який народився й жив у Чернівцях), газета «День» писала: «Біля входу до Чернівецького художнього музею, що на площі Головної, звідкіля бере початок одна з найбільш принагідних для туристів пішохідна вулиця Ольги Кобилянської, читаємо: «Чернівці – на півдороді між Києвом і Бухарестом, Кримом і Одесою – були таємною столицєю Європи, де тротуари підмітали букетами троянд, а книгарень було більше, ніж пекарень».

Справді, Чернівці – місто незвичайне. Тут переплелася чимало різних культур, збагачуючи культуру обласного центру, та й усієї Буковини. Тож сміливо можна сказати, що у Чернівцях «відчуття Європи» є більш предметним та органічним, ніж деінде в Україні.

От і нині вже вдруге Чернівці упродовж трьох днів були фактично осередком європейської поезії. Місто радо зустріло відомих поетів з Австрії, Німеччини, Швейцарії, Франції, Польщі, Румунії, Молдови, Ізраїлю. І, звісно ж, – земляків-українців, які приїхали сюди почитати свої твори всім, хто цікавиться думкою, перелитою у поетичне слово. Знаменитості ходили вулицями міста, і усі охочі мали змогу вільно з ними спілкуватися, ставити будь-які запитання, висловлювати власні погляди на літературу. Поетичні твори з уст своїх творців і справді лунали у різних кутках міста. До слова, майже всі фестивалні заходи були безплатними.

Як зауважив президент Чернівецького поетичного фестивалю Святослав Померанцев, цей захід, окрім усього, – велими цікавий історико-лінгвістичний експеримент. Передусім ідеться про те, що географічна карта світу дуже різнилась від літературної. Адже, скажімо, Молдова й Румунія – найближчі сусідки, принаймні Буковини, але український читач мало обізнаний із творчістю тамтешніх письменників. Зате добре озайомлений із доробком польських майстрів красномовного письменства. Виявляється, така картина складалася передусім завдяки добротним і численним перекладам із польської, яких нині в нас більше, ніж перекладів поезії з інших мов. Зокрема, гість фестивалю польський поет Богдан За-

дура зізнався, що свого часу йому довелося чимало поїздити, відвідати багато міст у різних країнах, та нині важко пригадати навіть їхні назви, – а ось Чернівці він запам'ятав зразу й назавжди, ще з 70-х років минулого століття.

Душою свята, як і торік, були передусім Петро Рихло, літературознавець, перекладач, професор Чернівецького університету, та перекладач Марк Белорусь. Про них кажуть, що це люди, захоплені самі по собі; тож заходи за їхньої участі відзначалися надзвичайною душевністю, щирістю, емоційністю, широко ерудованістю наших неординарних сучасників.

Другий фестивалний день, який, правда, проминув без дрібних прикрих накладок (бо програма була дуже насиченою!), розпочався з відкриття молодіжної сцени у пентхаусі на вулиці Рівненській, далі – «поетична прогулянка» містом із молодими письменниками. Тим часом у центрі міста літератори з країн-учасників читали свої твори. Ввечері увагу шанувальників поезії зосередив на власному доробку Юрій Андрухович. А музичну ніч забезпечили ді-джеї з Великої Британії та Німеччини.

За словами поета й письменника Сергія Жадана, йому дуже приємно, що вдалася нагода відвідати Чернівці й показати там свій творчий доробок – фактично прем'єрний (бо вперше). Давно обіцяв чернівецьким слухачам завітати до них у гості – і от сталося.

Була серед гостей фестивалю й австрійська поетеса та фотохудожниця Мілена Фіндайс, котра нині живе у Празі. Розповідаючи про своє життя й цього-річні враження кореспондентові Mollbuk.com, пані Мілена зауважила, що читання для неї – це передусім розмова між автором і

“

Меридіан цього поетичного фестивалю перетинають передбачувані й несподівані тенденції, традиційні та авантюристичні символи, форми, фактури, проекти на будь-який смак...

читачем, що сама вона як автор намагається звичайними словами творити нові взаємозв'язки, проте в неї це завжди відбувається через візуальне, саме тому починає з фотографування. Привабив її сюди, зокрема, й такий, здавалося б, випадковий життєвий сюжет: до рук поетеси потрапила книжка про Чернівці, впорядкована Петром Рихлом, де вона вперше прочитала твори Гюґо Померанцева. Вочевидь, його сприйняття подиху часу збіглося з її власним. Попри те, що той же І. Померанцев із сумом значає, що поезія в принципі є неперекладною.

У неділю, останнього фестивалного дня, свої поетичні твори могли прочитати всі охочі – на вулиці Ольги Кобилянської працював так званий відкритий мікрофон. Цей день запам'ятається ще й перформансом на вірші Гюґо Померанцева та музичним перформансом Андруховича й гурту «Карбідом».

ЧАС ВИКЛИКАЄ ІНІЦІАТИВНИХ

Петро Рихло:

– Кожне місто має свою історичну, культурну спадщину. Але, вочевидь, потрібні організатори – ініціативні люди, які не вестимуть мову про те, як їм тяжко, а закачуватимуть рукава й працюватимуть. Місто, в якому здавна живуть українці, румуни, євреї, австрійці, німці і яке сьогодні ідентифікує себе як місто українське, – це колосальні можливості для розвитку та поглиблення культурних смислів – австрійських, єврейських, німецьких, румунських. Але найперше – українських.

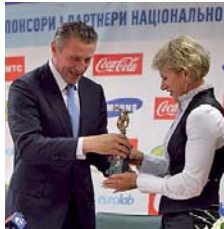
Це не означає завішати Чернівці прапорами й засадити каліною, а передусім створення максимально комфортних умов для розвитку всіх культур і трохи більше уваги та сприяння – для української.

ВШАНУВАННЯ

**НАГОРОДИЛИ
КРАЩИХ**

Лауреати липня і серпня у номінаціях «Кращий спортсмен місяця» і «Кращий тренер місяця» одержали мінусового тижня заслуженої нагороди з рук голови НОК Сергія Бубки.

Найкраща спортсменка липня – Ольга Харлан (до речі, вона уже в'їзят експертною комісією НОКу визнана «Кращою спортсменкою місяця»). Лідер жіночої збірної України з фехтування на чемпіонаті Європи у Шеффільді здобула золоту нагороду в індивідуальній першості, а в командних змаганнях разом із Оленою Хомровою, Ольгою Жовнір та Галиною Пундик піднялася на «срібну» сходинку п'єдесталу пошани.

А героїня серпня Інна Осипенко-Радомська на чемпіонаті світу з веслування на байдарках і каное в угорському Сегеді виборолла дві «бронзи» (на дистанціях 200 м та 500 м). Це також не перший її титул найкращої спортсменки місяця – торік, у серпні, вона вже була визнана кращою в Україні. Заслужені нагороди одержали і наставники спортсменок – відповідно Артем Скороход та Дмитро Радомський.

МАСОВИЙ СПОРТ

ОЛІМПІЙСЬКИЙ УРОК

У День фізичної культури і спорту, який відзначається в Україні 10 вересня, на Контрактовій площі у Києві стартував Всеукраїнський олімпійський урок.

Видатних олімпійців і всіх, хто завітав на площу, привітали зі святом міністр освіти і науки, молоді та спорту Дмитро Табачник, голова Держслужби молоді та спорту Равіль Сафіуллін, президент українського НОК Сергій Бубка. Близько 40 спортивних міні-майданчиків з олімпійських, неолімпійських та паролімпійських видів спорту гостинно приймали всіх охочих випробувати власні сили під керівництвом відомих атлетів і тренерів. Владислав

Третяк, Анна Безсонова, Валерій Гончаров, Анна Сорочина, Олександр Крикун, Лариса Заспа, Георгій Зантара, Вікторія Коваль – це лише деякі з видатних українських спортсменів, які долучилися до проведення свята. Окрім майстер-класів з різних видів спорту, для присутніх були влаштовані численні конкурси, вікторини та естафети. Надалі Олімпійський урок продовжить свій шлях регіонами України.

БАГАТОБОРСТВО

**УКРАЇНКА –
НАЙКРАЩА У МОСКВІ**

У столиці Росії на чемпіонаті світу з сучасного багатоборства, який тривав із 8 по 14 вересня, Україну представляли 9 спортсменів.

У жіночих індивідуальних змаганнях перемогу святкувала наша співвітчизниця, бронзовий призер лондонської Олімпіади Вікторія Терещук, яка у підсумку всіх видів програми (фехтування, плавання, кінний спорт і комбінований біг зі стрільбою з

лука) набрала найвищу суму залікових балів – 5544 очки, залишивши позаду основних суперниць. Угорка Шаролта Ковач, яка здобула «срібло», фінішувала з доробком 5512 очок, а «бронзовою» призеркою стала литовка Лаура Асадаускайте (5504 очки).

БОКС

Віталій Кличко у ніч проти неділі на збудованому спеціально до Євро-2012 стадіоні у Вроцлаві в поєдинку проти улюбленця місцевої публіки Томаша Адамека захистив свій титул чемпіона світу за версією WBC у суперважкій категорії.

**НАЗУСТРІЧ
ХЕЮ?**

Віталій Кличко став другим після Джорджа Формана боксером, який у віці після 40 років володіє чемпіонським поясом. Легендарний Форман після повернення у бокс завоював титул у 46 років, а наш співвітчизник недавно перетнув бар'єр п'ятого десятка... Але навіть попри троху вже занадто «зрілий» як для професійного боксу вік українець у поєдинку проти Адамека не відчував, схоже, ніякого дискомфорту. Уже в першому раунді киянин чітко розставив акценти, хто у рингу господар, а під зав'язку другого поляка від, як мінімуму, нокауту врятував лише гонг. Надалі Віталій не надав Томашу жодного шансу бодай поставити під сумнів вірогідність перемоги українця. Натомість із кожним раундом дедалі чіткіше вимальовувалася (у тому числі й на обличчі

суперника) перспектива Кличка-старшого вкотре закінчити бій достроково на свою користь. Після нокауту в шостому раунді стало остаточно зрозуміло, що перемога Віталія – лише питання часу. Чи не єдина інтрига, яка ще залишалася в цьому матчі, – чи витримає Ададек усі 12 раундів цього нищівного бою. Не витримає. Вірніше, арбітр зустрічі, не бажаючи, очевидно, брати гріх на душу, в 10-му припинив бій. Таким чином, українцеві зарахували перемогу технічним нокаутом.

608 ударів,

із яких 230 були влучними, («вікнув») Кличко у поєдинку проти Адамека (у суперника показники 301–89).

По закінченні двобою Віталій Кличко заявив, що він від самого початку не сумнівався у своїй перемозі. Однак віддав належне і суперникові, відзначивши, що поляк має міцне підборіддя і загалом добре тримався протягом усього бою. У свою чергу, польський борець визнав, що, попри всі його намагання переломити хід поєдинку на свою користь, Віталій Кличко просто був кращим за нього. Томаш Ададек, нагадаю, у зведеному рейтингу боксерів-супертяжів значився третім – після Володимира і Віталія Кличків. Наразі з-поміж інших боксерів, гідних уваги і цікавих публіці, «не битими» українцями залишаються фін Роберт Хеленус і росіянин Олександр Поветкін. «Північний жах» має непоганий послужний список (жодної поразки у 16 боях на профі-рингу, 11 перемог

нокаутом), історію зустрічей «Російського витязя» з Кличками, які так і не відбулися, «ПВ» не так давно переповідали. Але сам Віталій своїм бажаним наступним суперником назвав экс-чемпіона світу WBA британця Девіда Хей, чемпіонський титул у якого відібрав Володимир. Однак у тому поєдинку обійшлося без нокауту, а Віталій неодмінно хоче відправити британця на побачення з підлогою рингу. Начебто не проти вийти у ринг і сам Хей, який раніше заявляв, що цього року неодмінно поїде з рукавичками на цях. Принаймні, в інтерв'ю «Bild» британець заявив, що готовий на півроку відкласти звершення кар'єри, якщо Володимир дасть йому реванш або Віталій Кличко погодиться на зустріч із ним. У перший варіант не вірять і сам Девід, а от як складеться щодо другого – побачимо.

ФУТБОЛ

ЗБІРНА «ЙДЕ НА ГРОЗУ»

Збірна України після доволі пристойно проведеного, хоча й програного (2:3) матчу в Харкові проти національної команди Уругваю, геть збилася на Празі. Підопічні Олега Блохіна дозволили господарям поля покласти покер у ворота Андрія Диканя, натомість самі не змогли відзначитися жодного разу.

Минулий матеріал, присвячений поєдинку з триумфаторами останнього Кубка Америки, у «ПВ» називався «залатати оборону». Ми в редакції не відносимо себе до когорти вішунів і провидців, так само не претендуємо на лаври знахив футбольних експертів. Бо насправді основну проблему в грі

нашої збірної визначити можна неозброєним оком: захисні редуті «синьо-жовтоті» дружини на практиці радше схожі на добре асфальтований хайвей, яким суперники без перешкод дістаються до воріт українців. От і в матчі з чеською збірою всі навіяні проблеми виступили назовні.

На початку двох таймів ми пропускали по два голи. Іще один арбітр не зарахував, кілька моментів змарнували господарі, кілька разів команду врятував страж воріт московського «Спартак». Тож у підсумку могло бути й значно гірше – був би у збірній не один новий антирекорд (перше головна команда країни програла чотири матчі поспіль), а, як мінімум, два – якщо б чехи забили на один гол більше (раніше українці уже двічі програвали з різницею у чотири м'ячі). Напевно, уже треба підводити ризик під експериментами і переглядом по-

тенційних новачків головної команди країни. Олег Блохін уже визнав, що дехто з переглянутих виконавців не отримав виклику до розташування збірної. Тож уже час формувати кістяк команди і награвати склад у решті товариських матчів (яких до початку ЧЄ залишилося лише сім – із Болгарією, Естонією, Німеччиною, Австрією цього року та Ізраїлем, тими ж таки Австрією та Естонією – наступного). Аби не осоромитися на домашньому Євро...

ЧЕХІЯ – УКРАЇНА – 4:0
(Кадлець, 4, з пенальті, 12, Резек, 47, Коларж, 51)
Україна: Дикань, Кучер, Шевчук, (Федецький, 76), Бутко, Кривцов, Гай, (Ракицький, 46), Тимошук, Ярмоленко, (Калиниченко, 85), Коноплянка, (Воронін, 52), Девіч, (Шиндер, 80), Мілевський, (Селезньов, 57).

СТОРИНКУ ПІДГОТУВАВ
ВОЛОДИМИР ПОЛТАВ'ЯК,
СПЕЦІАЛЬНО ДЛЯ «ПВ»

